Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
23 АПР 1985

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 94 (19.170). ● 1985 йил 23 апрель, сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

ҒАЛАБА БАЙРАМИГА— МЕҲНАТ БАЙРАМИ

КПСС Марказий Комитетига Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига 1985 йил 4 май куни Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказиш ташаббуси билан чиққан қаҳрамон шаҳарлар — Москва, Ленинград, Волгоград корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг митингларида қабул қилинган мурожаатлар, резолюциялар, кўпдан кўп хатлар келмоқда.

Ёрқин ва қувончли байрам — Ғалабанинг 40 йиллигига саноқли кунлар қолди,— деб ёзишади москвалиreferences, ленинградликлар, волгоградликлар КПСС Марказий Комитетига йўллаган хатларида. — Бу сана ҳаммамиз учун чинакам муқаддасдир, ҳар биримизнинг қалбимизда ўзига хос акс-садо беради. Суронли фронт йўлларидан уруш алангаси оша ўтган, мамлакат ичкарисида куч-ғайратини аямай ишлаб, ўз меҳнати билан орзиқиб кутилган Ғалабани яқинлаштирганлар хотираси қалбларда авайлаб сақланмоқда. Мислсиз жанглар

(Давоми учинчи бетда).

В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланган тантанали мажлис.

КРЕМЛДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Давримизнинг атоқли сиёсий арбоби, инсониятнинг буюк даҳоси Владимир Ильич Лениннинг барҳаёт номи социал адолат ва меҳнаткашлар бахт-саодати учун музаффар кураш байроғи бўлиб қолди. Халқ оммаси билан минглаб ришталар орқали боғланган ва унинг йўлбошчиси бўлган Ленин одамларнинг миннатдор хотирасида, уларнинг ишлари ва муддаоларида мангу яшайди.

Ленинизм— абадий барҳаёт назария, ҳаётни билишнинг ва ижтимоий турмушни қайта ўзгартиришнинг қудратли методи, ҳеч нарса ўрнини боса олмайдиган дастуриламалдир. Бугун биз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, дунёда биринчи социалистик давлат бунёдкори туғилган кунининг 115 йиллигини нишонлар эканмиз, ўз йўлимизни марксизм-ленинизм таълимоти билан яна бир бор қиёслаб кўрамиз, эришилган натижаларга ленинча чуқур баҳо беришга, ҳозирги ишларни яхшироқ тушунишга, келажакни зийраклик билан кўришга интиламиз.

КПСС, унинг Марказий Комитети фаолияти Ленин васиятларига садоқат руҳи билан суғорилган. Партия турмушимизда қарор топаётган барча янги ва самарали натижаларни ижодий бойитиб, меҳнаткашларнинг коллектив фикри ва ғайрат-шижоатини энг муҳим проблемаларга, ҳал этилмаган масалаларга қаратиб, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли амалга оширишнинг аниқ-пухта йўлларини кўрсатиб бермоқда. Мамлакат меҳнат коллективларининг куч-ғайрати беш йилликни муваффақиятли туғаллашга, КПСС Марказий Комитети 1985 йил март Пленумида ўртага қўйилган вазифаларни зарбдор меҳнат билан бажаришни таъминлашга қаратилган.

Совет кишилари В. И. Ленин туғилган кунни, Биринчи Май байрамини, Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда кутиб олмоқдалар. Мамлакатда КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кўлами тобора кенгаймоқда.

22 апрель куни Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида В. И. Ленин туғилган кунининг 115 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Пойтахт ва Москва областининг ишлаб чиқариш илғорлари, КПСС ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, Совет Қуролли Кучларининг жангчилари шу ерга йиғилдилар. Чет эл дипломатлари, хорижий меҳмонлар ҳозир бўлдилар.

Соат 17. Тантанали мажлис қатнашчилари **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков** ўртоқларни ўринларидан туриб, узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Президиумда СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг Раислари, СССР министрлари, КПСС Москва шаҳар ва Москва область комитетларининг секретарлари, Ленин партиясининг ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, таниқли олимлар, маданият арбоблари, ҳарбий бошлиқлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам ўтиришибди.

Тантанали мажлисни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин** очди.

Совет Иттифоқи Гимни сарой гумбазлари остида тантанавор янграйди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советн Раисининг биринчи ўринбосари **Г. А. Алиев** «Ленин ғоялари ва ишининг тарихий ҳаққонийлиги» мавзуида доклад қилди.

Доклад зўр эътибор бериб тингланди ва давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Тантанали мажлис қатнашчилари ўринларидан туриб баланд руҳ билан «Интернационал»ни ижро этдилар. Сўнгра катта байрам концерти бўлди. (ТАСС).

ХАЛҚ ХОТИРАСИДА

Жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси, Коммунистик партия асосчиси, Совет давлатининг ташкилотчиси — Владимир Ильич Лениннинг номи совет кишиларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг қалбларида мангу яшайди.

Ильич таваллудининг 115 йиллиги кунида Ўзбекистон пойтахтининг ҳамма томонларидан кишилар шаҳар марказига, В. И. Ленин ҳайкали ёнига келдилар. Энг инсоний инсоннинг хотирасига меҳр-муҳаббат ва ҳурмат-эҳтиром рамзи бўлмиш янги очилган гуллар ҳайкал пойига қўйилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг Ҳарбий кенгашидан, Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетидан, Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетидан, партия, уруш ва меҳнат ветеранларидан, кўпдан кўп меҳнат коллективларидан гуллар қўйилди.

Гуллар қўйиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

Улуғ Ватан урушида гитлерчилар фашизми устидан совет халқи қозонган Ғалабанинг қирқ йиллигига бағишлаб Москвада ўтказиладиган тантаналарнинг қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Улар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, учала даража Шуҳрат орденининг нишондорлари, 1945 йил 24 июндаги Ғалаба парадининг иштирокчилари, мамлакат ичкарисидаги меҳнат қаҳрамонлари бор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев бу ерга йиғилган кишиларни Буюк Ғалабанинг яқинлашиб келаётган қирқ йиллиги билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан самимий муборакбод этди, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, меҳнаткашларни, аввало ёшларни совет халқининг шонли жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашдан иборат катта ишда янги муваффақиятлар тилади. У республика партия ташкилотининг Ўзбекистон меҳнаткашларини беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этишга, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш соҳасидаги фаолияти тўғрисида сўзлаб берди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, Н. И. Попов, О. У. Салимов, Ҳ. А. Шоғазатов, Т. А. Алимов, Н. М. Маҳмудова, У. У. Умаров, В. А. Хайдуров ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИ ВА ИШИНИНГ ТАРИХИЙ ҲАҚҚОНИЙЛИГИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда ўртоқ Г. А. АЛИЕВ доклади

Ўртоқлар!

Владимир Ильич Лениннинг номи неча ўн йиллар мобайнида инсоният тараққиётидаги энг чуқур ўзгаришларнинг тимсоли бўлиб келмоқда. Ҳозирги замоннинг энг муҳим социал ютуқлари, XX асрнинг революцион моҳияти совет кишилари учун, бутун дунёдаги миллионлаб меҳнаткашлар учун бениҳоя азиз бўлган шу ном билан боғлангандир. Улуғ Октябрнинг ғолибона одими, янги типдаги цивилизациянинг бунёдга келиши, жаҳон пролетар иши тақдиридан ажралмас бетакрор ажойиб тақдир шу номда мужассамдир. Биз яшаб турган давр ҳам ҳақли равишда шу ном билан аталади — бу давр Ленин даври, ленинизм тантанаси даври сифатида тарихга абадий киради!

Бугунги ленинизм-халқларнинг мисли кўрилмаган кўламдаги тарихий ижодкорлиги, дунёни янгилашнинг тўхтовсиз жараёнидир. Бу Ленин барпо этган Совет давлати, реал мавжуд бўлган социал адолат ва инсонпарварлик жамияти, социалистик ҳамдўстликнинг ортиб бораётган қудратидир.

Бугунги ленинизм — Ленин ташкил этиб, камол топтирган янги типдаги партия, Большевиклар партиясидир. Бу — Ильич ғояларини планетадаги барча қитъаларга етказаётган ўнлаб маркс-чи-ленинчи партиялардир. Бу— революцион кураш стратегияси ва тактикасидир.

Бугунги ленинизм-жонли, янги-янги тажриба билан бойиб бораётган таълимот, изчил революцион методдир. Халқ оммаси илмий тушунилган манфаатларини, ижтимоий ривожланиш қонуниятларини аниқ ифодалаши, етилган проблемаларни аниқлаш ва уларни тўғри ҳал этиш йўлларини кўрсатиб бериш қобилияти —ленинизмнинг битмас-туганмас кучидир.

Лениннинг ғоят буюк хизмати шундаки, у революцион назария билан революцион практикани ниҳоятда мустаҳкам қотишмадек бирлаштирди. У ўзининг улуғ ўтмишдошлари— Карл Маркс билан Фридрих Энгельснинг меросини ижодий ривожлантирди, марксизмни улкан тарихий ҳаракат майдонига олиб чиқди. Ленинизм марксизмнинг олий босқичи, унинг мантиқий давомидир. Яхлит интернационал таълимот— марксизм-ленинизмни ажратиш, бир-биридан узиш йўлидаги ҳар қандай уринишлар беҳудадир.

1917 йилдан буён инсониятнинг бутун тажрибаси рад этиб бўлмас даражада шундан далолат бериб келмоқдаки, Ленин ғоялари халқ оммасининг яхши турмуш учун, ер юзида бахт-саодат ва тинчлик учун курашида ишончли қуролдир. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет давлати музаффар Ленин байроғини баланд кўтариб бормоқдалар!

Ленинизм—бизнинг байроғимиз, кучимиз, қуролимиз

Ўртоқлар! Биз, коммунистлар, барча совет кишилари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 115 йиллигини нишонлар эканмиз, ўз устозимиз ва йўлбошчимизга ғоят чуқур ҳурмат-эҳтиромимизни бажо келтирамиз, зафарларимизни, келгусидаги режаларимизни, бутун ҳаётимизни Ленин фани билан яна бир бор қиёслаб кўрамиз. Советлар мамлакатининг Ленин партияси бошчилигидаги халқи унинг таълимотини собитқадамлик билан амалга оширмоқда, у кўрсатган йўлдан комил ишонч билан бормоқда, деб тўла асос билан айтамиз.

Бу йўлда эришилган ютуқлар кишини лол қолдиради. Биз Ленин васиятларига амал қилиб, ленинча принципларни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб ва бойита бориб, ғоят катта мамлакатни мисли кўрилмаган қисқа муддат ичида янги ҳаётга олиб чиқдик. Владимир Ильич ақл бовар қилмас даражада қолоқ деб атаган бу мамлакатда буюк илмий ва маданий тафаккур билан бир қаторда аҳолининг кўп қисми саводсиз ва забун, бир ҳовуч эксплуататорларнинг беҳисоб бойликлари эса омманинг ниҳоятда қашшоқлиги билан ёнма-ён эди. Эркин одамларнинг эркин меҳнати бу мамлакатни бутунлай ўзгартириб юборди, ҳар томонлама тараққиётнинг битмас-туганмас имкониятларига эга бўлган буюк социалистик давлатга айлантирди.

Дарҳақиқат, ўртоқлар, биз учун одатдагидек бўлиб қолган фактларни ўйлаб кўрайлик. Бизнинг мамлакатимизда қудратли ишлаб чиқариш ва мудофаа потенциали яратилган. Илғор илм-фан ривожланган, омманинг юксак даражадаги маълумоти ва маърифатига эришилган. Бутун аҳоли Ватан ва жаҳон маданияти бойликларидан баҳраманд бўлиш имконини олди. Совет жамияти ўз байроғига «Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун» деган сўзларни ёзиб қўйиб, ўзининг ҳар бир гражданига инсон учун муносиб равишда яшашни реал таъминлади, уни ўз тақдирининг хўжайинигина эмас, шу билан бирга Ленин башорат қилганидек, мамлакат хўжайини ҳам қилиб қўйди.

Социалистик тузум синфий антогонизмларни таг-томири билан абадий тугатди, ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларни бузилмас иттифоққа бирлаштирди, юздан кўпроқ миллат ва элатларни ягона аҳил оилага жипслаштирди. Эксплуатация қилинаётган, ишини йўқотаётган, эртанги кундан умидини узган кишилар бошдан кечирадиган ноxуш туйғу нималигини совет кишиси билмайди. Биз яшаб, ишлаётган жамиятнинг маънавий-психологик муҳитини коллективчилик, ўртоқларча ўзаро ёрдам, социал оптимизм, шахс қадр-қимматини ҳурматлаш белгилаб бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси бизнинг кундалик воқелигимиз, турмуш тарзимиздир. Бироқ айни вақтда бу жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга молик ютуқлардир. Шуларнинг жамулжам йиғиндиси биз фахрланишга ҳақли бўлган ва фахрланаётган нарсани — бугунги кунда инсоният социал тараққиётининг олий босқичини, ривожланган социализм жамиятини ташкил этмоқда. Совет халқи жаҳон цивилизациясини бойитган сифат жиҳатидан янги нарса мана шудир. Бу — амалдаги ленинизмдир!

Биз ўзимизнинг барча ютуқларимизни Владимир Ильичнинг назарий ва сиёсий мероси билан боғлаётганлигимиз тўла қонуниятлидир. Бу мерос— биз бажарган ишларнинг ҳам, шунингдек ҳали қилишимиз лозим бўлган ишларнинг ҳам негизидир.

Большевиклар шу жиҳатдан ҳамиша кучли эдилар-ки, деган эди Ленин, улар «...янги тарихий шароитни диққат билан кўздан кечириб, ҳаётнинг нима учун бошқача йўлдан эмас, балки худди ҳозиргидек йўлдан кетганини мулоҳаза қилдилар...». Бизнинг партиямиз Лениннинг бу фикрини доимий наказ сифатида қабул қилади. Партиямиз конкрет воқеликни илмий анализ қилишга биринчи даражали аҳамият бермоқда, ўз йўлига дадил тузатишлар киритмоқда. КПСС ўзининг сиёсати реалликларни мумкин қадар аниқроқ ҳисобга олишига, халқнинг манфаатлари ва орзу-умидларини мумкин қадар тўлиқроқ ифода этишига, меҳнаткашлар учун аниқ-равшан ва тушунарли бўлишига эришиш учун ҳаракат қилмоқда. Бундай сиёсат партия билан халқ бирлигини сақлаш ва мустаҳкамлашнинг энг ишончли йўлидир.

Марказий Комитетнинг 1985 йил навбатдан ташқари март Пленуми партия ўз фаолиятига талабчанлик билан баҳо бераётганлигининг яна бир ишончли далили бўлди. Совет кишилари Пленум қарорларини тўла-тўкис тушуниб, ёппасига маъқуллаб кутиб олдилар. Пленум сиёсий йўл давомийлигини тасдиқлаб, партияни қурилишимизнинг бутун жабҳаси бўйлаб ишларни кучайтиришга, ҳамма жойда тартиб, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга, топширилган иш учун кадрларга нисбатан талабчанликни оширишга, ишчанлик, ташаббускорлик билан масъулиятни кучайтиришга қаратди. Пленум қарорлари бутун ишимизга қудратли омил бахш этди. Бу қарорлар ҳам ички, ҳам ташқи сиёсатнинг бош, асосий соҳаларида зудлик билан амалга оширила бошланди.

Бундай ёндашув мамлакат манфаатларига, барча совет кишиларининг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда ва у қатъият ҳамда изчиллик билан амалга оширила беради. Бу турмушнинг ўзи қўяётган талаб, партиянинг XXVI съезди, Марказий Комитетнинг 1982 йил ноябрь Пленуми ва кейинги Пленумлари ишлаб чиққан стратегик йўлини рўёбга чиқаришнинг асосий шартидир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачев март Пленумида сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, «Бу— мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштириш, жамият турмушининг барча соҳаларини такомиллаштириш йўлидир. Бунда гап ишлаб чиқаришнинг моддий-техника базасини тубдан ўзгартириш тўғрисида бормоқда. Гап ижтимоий муносабатлар системасини, аввало, иқтисодий муносабатлар системасини такомиллаштириш ҳақида бормоқда. Гап инсоннинг ўзини камол топтириш ҳақида, унинг турмуши ва меҳнати моддий шароитларини, унинг маънавий қиёфасини сифат жиҳатидан яхшилаш тўғрисида бормоқда».

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари, Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг яқинлашиб келаётган 40 йиллиги, партия XXVII съездига тайёргарлик, ички турмуш ва халқаро фаолият проблемалари юзасидан КПСС Марказий Комитети билан СССР ҳукуматининг янги катта тадбирлари омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини янада кучайтириб юборди. Партия сафларининг тобора жипслашиб бораётганлиги, партия билан халқ бирлигининг мустаҳкамланаётганлиги, совет кишилари социалистик Ватанни бирмунча тезроқ ва ҳар томонлама тараққий эттириш учун фидокорона курашишга тайёр эканликлари— мана шуларнинг ҳаммаси жамиятимизни ривожлантиришнинг ҳозирги босқичига хос белгилардир.

Ҳозирги ҳамда истиқболдаги вазифаларнинг кўлами, аҳамияти ва актуаллиги тушунарли, ўртоқлар. Партия бу вазифаларни ҳал этишга ленинча ёндашишга, ишни қандай олиб бориш кераклигини аниқ белгилаб олишга интилмоқда. Биз, аввало, жамият турмуши асосларининг негизи бўлмиш экономикага мурожаат қиламиз, албатта.

(Давоми иккинчи бетда).

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИ ВА ИШНИНГ ТАРИХИЙ ҲАҚҚОНИЙЛИГИ

(Боши биринчи бетда).

Биз халқ хўжалигини интенсив ривожланиш изларига ўтказишда ҳал қилувчи бурилишни таъминлашимиз ва тарихан қисқа муддатларда ижтимоий меҳнат унумдорлигининг жаҳондаги олий даражасига чиқиб олишимиз лозим. Ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш билан чамбарчас боғлиқ ҳолда ишлаб чиқарувчи кучларни сифат жиҳатидан ўзгартириш ана шу мақсадларга олиб борадиган бош йўл эканлиги маълум. Гап имкониятларимиз ва режаларимизни амалда мужассамлаштиришда қолди.

Бунга эришиш осон эмас. Аммо эришиш зарур, чунки мамлакатнинг олға томон ҳаракатини кескин жадаллаштиришнинг бундан бошқача усули мутлақо йўқ. Биз партия ўртага қўяётган вазифалар сўзсиз бажарилиши учун шундай чораларни топишимиз, чораларни кўришимиз керак ва бунга мажбурмиз. Лениннинг «илгариги тажрибамиз натижасида ҳосил бўлган моҳирлигимиз билан қаноатланмаслик...» керак деган талабини тез-тез эсга олиб туришга тўғри келади. Янги қарорлар қабул қилиш, дадил қадамлар қўйиш лозим бўлади.

Ленин анъанасига содиқ бўлган КПСС шундай қарорларни излаб, омманинг фикри ва тажрибасига мурожаат этади, халқ билан маслаҳатлашади. Меҳнат коллективларининг раҳбарлари, мутахассислар ва олимлар билан яқинда Марказий Комитетда бўлиб ўтган учрашувда, ўртоқ М. С. Горбачевнинг 16—17 апрель кунлари Москвадаги Пролетар райони меҳнаткашлари билан қилган суҳбатлари вақтида одамларни тўлқинлантираётган социал масалалар ҳақида, олға томон ҳаракатимизга тўғаноқ бўлаётган проблемалар тўғрисида, шу куннинг иқтисодий вазифалари ва уларни ҳал этиш йўллари ҳақида батафсил, рўйи-рост гаплашиб олинди. Ана шу учрашувлар вақтида айтилган таклифларни амалга ошириш совет кишиларининг ташаббускорлиги ва ижодкорлигига яна ҳам кенгроқ имконият очиши, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга кўмаклашиши шубҳасиздир.

Партия халқ хўжалигининг моддий-техника базасини тубдан ўзгартириш соҳасидаги жами ишларнинг энг муҳим бўғинини белгилаб берган. Бу — фан-техника тараққиётини бутун чоралар билан жадаллаштиришдир. Кейинги йилларда бу проблемага эътибор кучайди, ҳозирдаёқ баъзи силжишлар ҳам яққол кўриниб қолди. Аммо шу силжишларни ижтимоий ривожланиш талаб-эҳтиёжлари билан, совет фани, саноати, қишлоқ хўжалиги потенциали билан таққослаб кўрилганда равшан бир хулосага келинади: фан-техника тараққиёти суръатларини кучайтириш, кучайтирганда ҳам талай даражада кучайтириш, ягона техника сиёсатини активроқ ўтказиш, фан билан ишлаб чиқариш интеграциясининг иқтисодий воситалари ва ташкилий формаларини мустаҳкамлаш зарур.

Партия ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг маҳсулот сифатини яхшилаш каби манбаига ҳам алоҳида аҳамият бермоқда. Бу ҳақда биринчи марта гап бораётгани йўқ, шунга қарамай кўпгина корхоналар неча йиллардан буён истеъмолчиларнинг талаб-эҳтиёжлари билан ҳисоблашмай, эскириб қолган, ёмон тайёрланган буюмларни омборларда тахланиб ётиш учун ишлаб чиқармоқдалар. Бунинг сабаблари ҳар хил —ҳам иқтисодий, ҳам ташкилий сабаблардир, аммо психологик сабаблар ҳам бор. Шу боисдан бирмунча қатъий сифат мезонларини белгилаш ва ҳар бир меҳнат коллективи фаолиятига баҳо беришда ана шу мезонларга асосланиш тўғри бўлур эди.

Мавжуд потенциалдан фойдаланишни яхшилашга кўпроқ эътиборни қаратиш зарур. Ҳозирча бунда ҳамма иш ҳам асло жойида деб бўлмайди. Ҳолбуки, бу ишга биз партиявий ёндашган тақдирда, миллионларнинг ижодий изланишини тўғри йўналтирганимиз тақдирда иқтисодий ўсишнинг жуда катта резервларини ишга туширишга қодир эканлигимизни кейинги йиллар тажрибаси яхши кўрсатди. Аслини олганда, бирон-бир қўшимча харажат қилинмай, фақат тартиб ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, талабчанликни кучайтириш, ҳар хил нобудгарчиликни камайтириш ҳисобигагина 1983—1984 йилларда халқ хўжалигини ривожлантириш сезиларли равишда жадаллашдику, ахир. Саноат маҳсулоти ўсишининг ўртача йиллик суръати беш йилликнинг аввалги икки йилига нисбатан учдан бир ҳисса ошди, меҳнат унумдорлигининг ўсиш ўртача йиллик суръати эса бир ярим баравар кўпайди. Шартнома интизоми мустаҳкамроқ бўлиб қолди.

Вужудга келган ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш — шу йилнинг энг муҳим вазифасидир. Бу оддий вазифа эмас, бу вазифани кўпгина тармоқларда, айниқса нефть, кўмир ва химия саноатида, қора металлургияда, темир йўл транспортида қаҳратон қиш ойларида йўл қўйилган қолоқликни бартараф эта бориб ҳал қилишга тўғри келади. Ҳолбуки, шу билан бирга кўкламги экиш кампаниясини, қишлоқдаги бошқа мавсумий ишларни ўтказишга кучларни кўп сафарбар этиш талаб қилинади. Ҳамма ишларни қилишга улгуриш учун, йиллик топшириқлар маромига тушиб олиши учунгина эмас, шу билан бирга беш йилликни муносиб равишда тугаллаш учун ҳам юксак даражада, айни юксак даражада уюшқоқлик, зўр ғайрат билан ишлаш керак бўлади.

Шунингдек, хўжалик механизмини, экономикани бошқаришни ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг эришилган даражасига ҳам, янги талабларга ҳам мувофиқ ҳолга келтириш кун тартибида турибди. Ҳозир иқтисодий эксперимент давомида кўп нарса текшириб кўрилмоқда. Экспериментларга катта умид боғланмоқда, бу умид мутлақо асосли эканлигини тажриба ҳам кўрсатиб турибди. Бу иш фақат бошланғич бўғин — бирлашмалар, корхоналар билангина чекланиб қола олмайди. Марказий иқтисодий идоралар, министрликларнинг фаолияти ҳам янги вазифаларни ҳисобга олиб, қайта қурилиши лозим. Биз социалистик экономикани ташкил этишнинг ленинча принципларини, хўжаликни планли юритишни, социалистик мулкни мустаҳкамлашни, бошқарувдаги централизм ва мустақилликни эпчил қўшиб олиб боришни, тежамкорлик режими ва хўжалик ҳисобини қанчалик самарали ва аниқ қўлланаётганлигимизни яна бир бор текшириб кўришимиз шарт. Жорий ва перспектив, тармоқ ва территориал планлаштиришнинг энг мақбул формаларини, иш ҳақи, нарх, таннарх, фойда каби иқтисодий воситалардан фойдаланишнинг янада оқилона методларини қидириб топиш ва амалда пишиқтириш устида иш олиб бориш лозим бўлади. Бунда социализм шароитида товар-пул муомаласидан фойдаланиш тузумимизнинг туб негизлари ва афзалликларини мустаҳкамлашдан келиб чиқади, албатта.

Қисқа қилиб айтганда, ҳақиқатан ҳам янги ечимларни қидириб топиш, ижтимоий муносабатларнинг бутун системасини зўр ғайрат билан ўйлаб такомиллаштириш, социализм объектив иқтисодий қонунларининг талабларини тўлароқ ҳисобга олиш керак. Фақат шундай қилганимиздагина биз мамлакатни ривожлантириш туб проблемаларини ҳал эта оламиз ва Владимир Ильич айтганидек, «бошқа маданий-иқтисодий даражага эга» бўла оламиз.

Ўртоқлар! Экономика соҳасида КПССнинг барча вазифалари ва режалари, бутун куч-ғайрати пировард натижада бир мақсадга — совет халқи турмушини бадавлат, яхшироқ, маънавий бойроқ қилиш мақсадига қаратилган. Бу — бизнинг бош йўлимиз, бу йўлни Ленин асослаб берган, зотан биз ҳамма нарсани шу йўлга бўйсундирмоқдамиз. Меҳнаткашларнинг фаровонлиги йил сайин ортиб бормоқда. Ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган имтиёзлар ва тўловларнинг ўзигина эндиликда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақига ҳар ойда ўрта ҳисобда 75 сўм қўшимчани ташкил этмоқда. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш сезиларли самаралар бера бошлади. Уй-жой қурилишининг кенг кўламдаги программаси муваффақиятли бажарилмоқда. Мактаб ислоҳоти ишлари олға силжимоқда, мактабгача тарбия болалар муассасалари қуриш жадаллашди. Оғир жисмоний ва кам малака талаб этадиган қўл меҳнатини камайтиришга, замонавий хавфсизлик техникасини жорий этишга, бевосита корхоналарда маиший хизмат комплексини ривожлантиришга тобора кўпроқ эътибор берилмоқда.

Хуллас, ўртоқлар, совет кишисининг турмуш ва меҳнат шароитларини яхшилаш учун кўп иш қилинди ва қилинмоқда. Шу билан бирга тўпланиб қолган ва ҳал этилиши талаб қилинаётган проблемаларни ҳам четлаб ўтиб бўлмайди. Бундай проблемаларнинг эса етарли эканлиги маълум. Гап юқори сифатли замонавий моллар тақчиллиги тўғрисида, савдо-сотиқни, умумий овқатланишни, уй-жой-коммунал хўжалиги, транспорт ишини ташкил этишдаги, маданий-маърифий ва медицина муассасалари ишидаги камчиликлар ҳақида бормоқда. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг фаровонлигига, қулайликларигагина таъсир қилиб қолмай, уларнинг кайфиятига ҳам, ижтимоий активлигига ҳам, ўз-ўзидан равшанки, меҳнат натижаларига ҳам таъсир қилмоқда.

Партия меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари ва манфаатларига диққат-эътибор билан муносабатда бўлиш барча марказий ва маҳаллий органлар, хўжалик, жамоат ташкилотлари фаолиятида асосий ўринни эгаллашига қатъият билан эришмоқда. Биз 1986-2000 йилларда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат кўрсатишни ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга ошириш, медицина муассасалари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини яхшилашга, маҳаллий саноатни ривожлантиришга оид ҳозир тайёрланаётган янги катта тадбирлар ва бошқа бир қанча қарорлар ана шу мақсадларга яхши хизмат қилади, деб умид қиламиз.

Бироқ бошқа бир жиҳатни ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Социал-маиший соҳага оид проблемалар кўпинча шу соҳада ишлаётган кишиларнинг айби билан юзага келмоқда. Бундай ҳоллар қай тариқа вужудга келиши, афсуски, кўпчиликка маълум. Партия ташкилотлари, совет органлари шу соҳада меҳнат қилаётган барча кишиларга иш сифати учун, хизмат кўрсатиш маданияти учун талабни жиддий кучайтиришлари, тармоқ виждонан ишламаётган, ғаразли мақсадларни кўзловчи нопок кишилардан халос бўлишига кўмаклашишлари зарур. Мазкур соҳанинг аҳамияти тинмай ўсиб бормоқда ва унга жамиятимиз турмушининг бошқа барча соҳаларига нисбатан бўлганидек, юксак талаблар билан ёндашиш, вазиятни бу соҳада ишлаётган кишилар эмас, балки буюртмачилар белгилашларига эришиш керак. Буни меҳнаткашлар маъқуллаб, қўллаб-қувватлайдилар.

КПСС халқнинг моддий турмуш шароитини яхшилашни инсоний омил — шахснинг ғоявий ва маънавий ривожланишидан, омманинг онглилигини оширишнинг роли ва аҳамиятини ўстириш тўғрисидаги ғамхўрликдан ҳеч қачон ажратиб қўймаган ва ажратиб қўймади. Ленин тушунчасидаги кенг маънодаги онглилик — коммунистик ғоявийлик, юксак уюшқоқлик ва интизом, юксак гражданлик бурчи туйғусининг, меҳнат ва сиёсий активликнинг мустаҳкам қотишмасидир.

Миллион-миллион совет кишилари умумий иш тўғрисида қайғуриб, ўзларининг бутун куч ва қобилиятларини Ватанни гуллаб-яшнатишга бағишламоқдалар. Улар ўз меҳнатинигина эмас, шу билан бирга бутун ҳаётининг маъносини шунда деб билмоқдалар. Биз тез орада эллик йиллигини нишонлайдиган стахановчилик ҳаракатининг тарихи, урушдан кейинги беш йилликлар зарбдорларининг ажойиб ишлари, умумхалқ социалистик мусобақаси, ҳозирги кунларимиздаги кўпдан кўп ташаббуслар бундай ватанпарварлик туйғуси қандай куч-ғайратни юзага келтириши мумкинлигини кўрсатиб турибди. 160 миллионга яқин ватандошимиз ленинча коммунистик шанбаликка чиқиб, илҳомбахш беминнат меҳнати билан Буюк почининнинг ажойиб анъаналарининг ишончли давомчилари борлигини тасдиқлаганларида биз бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Шу билан бирга, ўртоқлар, омманинг меҳнатсеварлиги ва онглилигини шакллантириш билан боғлиқ барча масалалар тўла-тўкис ҳал этилди деган фикрдан узоқдамиз. Ленин инсонни социалистик ва коммунистик қайта тарбиялаш жараёни, шубҳасиз, мураккаб ва узоқ давом этадиган жараён эканлигини, эски урф-одатлар сарқитидан тезда халос бўлиш мумкин эмаслиги тўғрисида огоҳлантирган эди. У аҳоли илғор қисмининггина эмас, балки унинг барча гуруҳларининг, жамият барча табақаларининг ҳақиқий онглилиги қандай аҳволда эканлигига реалистик баҳо беришга ўргатган эди.

Шу жиҳатдан қараганда масалан, меҳнатга онгли муносабатда бўлиш ҳозирча ҳар бир ходимга хос хусусият эмаслигини кўриш мумкин. Одам жамиятга қанчалик кўп манфаат келтирса, жамият одамга шунчалик кўп моддий ва маънавий неъматлар беришга қодирлиги тўғрисидаги оддий ва равшан ҳақиқатни ҳамма ҳам билиб олган эмас. Ленин, у айтганидек, Совет давлатига «унга озроқ ва ёмонроқ ишлаб бериб, «ундан» кўпроқ пул юлиб олиш керак», деб истеъмолчилик нуқтаи назаридан қараётган кишилар тўғрисида қаҳр-ғазаб билан ёзган эди? Айбни яшириб ўтиришнинг ҳожати йўқ, бундай кишилар ҳозирги пайтда ҳам бор.

Тайёрхўрлик кайфиятларини бартараф этиш меҳнат мезони билан истеъмол мезони ўртасидаги қатъий боғлиқликни чуқур англашни талаб қилади. Тақсимлаш муносабатлари қатъият билан такомиллаштирилгани сари меҳнатга ҳақ тўлашда илғор билан дангасани, виждонли киши билан ишёқмасни бир қаторга қўядиган машъум бараварлаштириш кўринишларига барҳам берилгани сари бундай боғлиқлик ҳар бир киши учун шунчалик равшанлашаверади. Меҳнаткашларга «Ҳар бир кишига меҳнатига яраша» социалистик принципи амалга оширилиши устидан контролнинг катта қисмини ўз зиммасига олиш имконини берадиган меҳнатни ташкил этишнинг хўжалик ҳисобидаги бригада формалари бу борада таъсирчан восита бўлиб қолди. Бригадаларда ишчи шон-шарафи ва ишчи виждони сўзлари анча баралла эшитилиб, шахсий ва ижтимоий манфаатлар узвий боғланмоқда. Бундай формаларни янада қатъият билан қўллаб-қувватлаш керак.

Порахўрлик, чайқовчилик, жамоат мулкига кўз олайтириш, майда буржуача, хусусий мулкчилик психологиясининг такрорланиши ҳоллари каби хунук ҳодисалар социал адолат тўғрисидаги тасаввурларимизга, совет жамияти турмушининг бутун укладига қатъиян зиддир. Ана шундай кишилар одамлар онгига салбий таъсир ўтказиб, қонун кучига ишончни бўшаштирадилар, лоқайдликни юзага келтирадилар. Бизлар ғоят ўткир идеологик кураш шароитида душман пропагандаси ана шундай ҳодисаларни пеш қилиб, совет воқелигини қоралаб кўрсатишга, тузумимизнинг меҳнатсеварлик табиатига ёт бўлган социал ва маънавий ахлоқни тиқиштиришга уринаётганлигини ҳисобга олмаслигимиз мумкин эмас.

Партиянинг ташаббуси билан социалистик турмуш тарзига зид бўлган бундай ҳодисаларга қарши авж олдириб юборилган курашни халқ тўла-тўкис қўллаб-қувватлади. Биз бу курашни бундан буён ҳам қатъият ва муросасизлик билан давом эттираверамиз. Партия, давлат ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг фаолиятини жиддий равишда яхшилашга эришмоқдалар. Меҳнатсиз келадиган даромадларнинг барча манбаларини тўла-тўкис ёпиб қўйиш учун меҳнат мезони билан истеъмол мезонини бошқариб туришнинг молиявий, юридик ва бошқа воситалари самарадорлигини кескин ошириш талаб этилади. Коллективларда жамият ҳисобига, меҳнат аҳли ҳисобига бойлик орттириш ишқибозларини кўпчилик орасида қоралаш ва нафратланиш вазиятини вужудга келтирмай туриб, бунга эришиб бўлмайди. Буларнинг ҳаммаси адолатли ишми? Адолатли! Демак, бу ишни қилиш керак.

Ҳар қандай ишнинг муваффақияти ходимларнинг онгли интизоми ва уюшқоқлигига асосланиши яхши маълум, ўртоқлар.. Партиянинг интизом ва тартибни мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратлари, юқорида айтиб ўтилганидек, қисқа вақт ичида сезиларли натижалар берганида, бизларнинг ҳаммамиз бунга ишонч ҳосил қилдик. КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми буни алоҳида таъкидлаб ўтганидек, интизом, уюшқоқлик, тартиб учун кураш партия билан давлат фаолиятининг узоқ давом этадиган доимий йўналишидир.

Бундай курашга кампаниячиликнинг ҳеч қандай кўринишларига йўл қўймаган ҳолда муносабатда бўлиш керак, албатта. Бундай курашни реалликка кам таъсир кўрсатадиган узундан-узоқ резолюциялар қабул қилишга айлантириб юбормаслик керак. Қуруқ сўз одамларнинг жонига тегади, улар амалий ечимларни, конкрет ҳаракатларни кутмоқдалар. Партия раҳбар кадрларга нисбатан энг кўп ва ҳар томонлама талабчанлик билан ёндашаётганлиги тушунарлидир. «...Агар биз ишчилар билан деҳқонларни астойдил интизомга ўргатмоқчи эканмиз, — деган эди Ленин, — ишни ўзимиздан бошлашимиз керак». Коммунистлар тасаввурида раҳбарлик ҳуқуқига эга бўлиш ходимнинг чуқур билимли ва сиёсий етуклиги билангина эмас, айни вақтда унинг ахлоқий фазилатлари билан ҳам белгиланган. Бизнинг кунларимизда бундай фазилатлар янада зўр аҳамият касб этди. Раҳбарнинг шахсий намуна кўрсатиши, маънавий қиёфасининг аҳамияти ғоят каттадир. Агар бу одам ишга садоқатли, ахлоқий пок, одамларга нисбатан адолатли бўлса, у, одатда, яхши натижаларга эришади. Аксинча, агар корхона ёки муассасага иши билан сўзи бир бўлмаган ходим бошчилик қилаётган бўлса, у минбардан баландпарвоз нутқлар сўзлаб, ўзи эса маҳаллийчилик ва расмиятчилик йўлини тутиб, ҳатто хизмат лавозимини суиистеъмол қилаётган бўлса, у обрў қозона олмайди. Бу эса, шубҳасиз, коллектив фаолиятига энг салбий тарзда таъсир кўрсатади. Бундай ходимлардан қутулиш, айни вақтда уларни баъзан бўлганидек, бир раҳбарлик курсисидан бошқасига ўтказмасдан улардан қатъиян қутулиш зарур. Партиямиз билимдон, ғоявий ва сиёсий жиҳатдан етук, виждонли кишилардан иборат жуда катта резервга эга. Фақат уларни топа билиш, уларга қўрқмай ишониш, ёшларни дадиллик билан раҳбарлик ишларига кўтариш керак. КПССнинг ҳозирги даврдаги кадрлар сиёсати айни ана шу вазифани ҳал этмоқда.

Ленин халқнинг сиёсий активлигини ижтимоий тараққиётни жадаллаштиришнинг, янги инсонни камол топтиришнинг қудратли воситаси деб билди. У халқ ҳокимиятининг «Барча меҳнаткашларга давлатни идора қилиш ва давлат тартиботларини яратиш ишини осонгина ўрганишга имкон берадиган» формаларини яратиш зарур, деб ҳисоблади. Бу формалар ҳозир жамиятимизнинг замон синовидан ўтган, ўзининг самарадорлигини исботлаган, халқнинг тобора тўлиқ социалистик ўзини-ўзи бошқариш сари узлуксиз ривожланиб бораётган сиёсий системасида мужассамлашди.

Партия ана шундай ривожланишни ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Халқ депутатлари Советларининг, касаба союзларининг, ижодий союзлар ва кўнгилли жамиятларнинг ролини ошириш, комсомолни, халқ контролини активлаштириш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилди. Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун ҳам шу тадбирлардан биридир. Бошқача қилиб айтганда, жамиятимизда халқнинг хоҳиш-иродаси намоён бўладиган формалар ва воситалар жуда кўп. Улар меҳнаткашларнинг социал ижодкорлигига кенг уфқ очади. Шу форма ва воситалардан яхшироқ, самаралироқ фойдаланиш керак, холос.

Баъзан бунга нималар халақит беряпти? Айрим раҳбарларнинг консерватизми, бошқарувнинг, Ленин «буйруқбозлик қилишга берилиб кетиш» деб жуда аниқ таърифлаб берган, ҳамма иш одамлар билан маслаҳатлашилмай, маҳфий тарзда ҳал этиб юбориладиган бюрократик усулларига одатланиб қолганлиги энг кўп халақит беряпти, деб ўйлаймиз. Партия: демократияни такомиллаштириш, совет кишиларининг бошқарувда иштирок этиши ҳамма формаларидан тўғри ва тўлиқ фойдаланиш — энг муҳим вазифа деб сабот билан таъкидламоқда. Бу вазифани бизга Ленин васият қилган эди, шу вазифа бажарилаверади.

Ошкоралик, бошқарув органларининг, жамоат ташкилотларининг иши ҳақида, мўлжалланаётган ва ҳал этилаётган масалалар тўғрисида аҳолига батафсил ахборот бериб туриш, жумладан, бу вазифани ҳал этишнинг таъсирчан воситасидир. «Ошкоралик бўлмаса, — деб уқтирган эди В. И. Ленин, — демократизм ҳақида сўз очиш кулгили бўлар эди...». Партия кейинги йилларда практикага сингиб кетган янги, ижобий тажрибаларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш зарур деб ҳисоблайди. Ошкораликка етарли баҳо бермаслик, одамлар билан рўйи-рост гаплашишдан бўйин товлашга интилиш ҳолларига принципиал партиявий баҳо берилиши керак. Ошкораликни амалдаги жамоатчилик фикри деса бўлади. У омманинг ҳар қандай ходим, ҳар қандай давлат бошқаруви органи фаолияти устидан контроллик қилишдаги зарур формадир. Ниҳоят, ошкоралик бўлмаса холисона танқид ва ўз-ўзини танқид ҳам бўлмайди. Ошкоралик масаласи — аслида, партиянинг, умумхалқ давлатининг омма билан алоқалари мустаҳкамлиги масаласидир. Бинобарин, биз шу алоқаларни доимо мустаҳкамлайверишимиз керак.

Ўртоқлар! Революциямизнинг, деган эди Ленин, «тамомила бажарилган ва капитализмдан бутун дунё миқёсидаги тарихий бурилиш тарихига ажралмас бир нарса бўлиб кирган» ишлари ва вазифалари бор. Инсоният турмушининг энг қийин, энг ўткир масалаларидан бири бўлган миллий масалани ҳам биз ҳақли равишда мана шундай ишлар ва вазифалар жумласига қўшамиз. Бизга ўтмишдан қолган бу масала ҳал этилганлиги — Лениннинг миллатлар тўғрисидаги таълимотининг чинакам тантанасидир. Бу — ижтимоий муносабатларнинг жуда мураккаб соҳасидаги социал адолатнинг қарор топишидир.

Яхлит кўп миллатли давлат барпо этилганлиги, мамлакатнинг барча миллат ва элатлари равнақ топиб, ўзаро яқинлашиб бораётганлиги, дунёқарашимиз ва миллатлараро алоқа нормаларининг белгиловчи нишонаси бўлмиш интернационализм чуқур илдиз отганлиги, одамларнинг янги социал ва тарихий бирлиги вужудга келганлиги — ленинча миллий сиёсатнинг равшан кўриниб турган самараларидир!

Совет халқлари ўртасида айни Ленин орзу қилган иттифоқ, ихтиёрий, тенг ҳуқуқли ва энг мустаҳкам иттифоқ қарор топди. Улуғ рус халқи бу иттифоқнинг жонтани ва қалби десак муболаға бўлмайди. Рус халқи янги жамиятни барпо этишда, ленинча идеалларни қарор топтириш учун курашда фидокорлик намунаси бўлиб келди ва шундай бўлиб турибди. Унинг революцион ғайрат-шижоати, унинг беғараз ёрдами мамлакатдаги барча халқлар ҳар томонлама гуркираб тараққий этишининг негизи бўлди. Барча миллатларга мансуб совет кишилари рус халқига меҳр-муҳаббат, жуда чуқур ҳурмат ва миннатдорчилик туйғулари билан қарайдилар.

Аллақачон рус тили Совет Иттифоқи миллатлари ва элатларини ўзаро яқинлаштирувчи қудратли куч, миллатлараро алоқа воситаси бўлиб қолди. У бошқа тилларнинг ўрнини босмай, ва қисиб чиқармай, уларни бойитди, мамлакатимиз халқларига жуда кенг жаҳоншумул уфқлар очади. Шу тил орқали ўнлаб миллатларнинг миллион-миллион кишилари умумбашарий маданиятдан баҳраманд бўлдилар ва ўзлари ҳам бу маданиятга ноёб ҳисса қўшмоқдалар.

Ленин васиятларига садоқатли КПСС меҳнаткашларнинг интернационалистик онгини сабот билан шакллантирмоқда, миллатчилик ва миллий кибр-ҳавонинг ҳар қандай кўринишларига муросасизлик муносабатини тарбияламоқда. Қардош халқларнинг дўстлигини тинимсиз мустаҳкамлаш, бунга халақит бераётган ҳамма тўсиқларни бартараф этиш, миллатлараро алоқа маданиятини ривожлантириш — партиямизнинг ўзгармас йўлидир. КПСС бу йўлдан ҳеч қачон чекингани йўқ ва чекинмайди ҳам.

Ўртоқлар! Партия мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг мураккаб вазифаларини илгари сурар экан, Лениннинг «Бутун ижтимоий ҳаётда бўлганидек, сиёсатда ҳам олға томон юрмаслик—орқага қараб улоқтириб ташланиш демакдир» деган кўрсатмасига амал қилиб келмоқда.

КПСС ўзининг бутун фаолиятини партиянинг халқ билан бирлиги муттасил мустаҳкамланадиган, омма унинг сиёсатини тобора яхшироқ тушунадиган ва маъқуллайдиган тарзда ташкил этмоқда. Аммо бу нарса унинг, аввало, ўзига нисбатан, ўзининг раҳбарлик роли амалда қандай рўёбга чиқарилаётганлигига нисбатан энг юксак талаблар қўйишини билдиради. Ҳозир Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюросининг бутун фаолияти шу ҳақда ғамхўрлик қилаётганлиги билан ажралиб турибди.

Партия ҳозирги шароитда ташкилотчилик ва идеология иши савиясини кўтариш, унинг самарадорлигини ошириш, партия комитетларини сиёсий раҳбарликнинг ҳақиқий органларига айлантириш энг муҳим вазифа эканлигига асосланиб иш тутмоқда. КПСС, Совет давлатининг директивалари нақадар тўғри амалга оширилаётганлиги устидан, белгиланган планлар қандай бажарилаётганлиги, умумхалқ манфаатлари қандай ҳимоя қилинаётганлиги устидан контролликни кучайтириш зарур. Муштарак мақсадларга эришиш йўлида жипслашиб сарфланаётган куч-ғайратларга путур етказадиган маҳкамачилик, маҳаллийчиликнинг ҳар қандай кўринишларига қаттиқ зарба берилиши керак.

Ҳозир ишни жадалроқ олға силжитиш учун қуруқ маҳмаданаликка нисбатан, Ленин «йўлга қўйилаётир», «энди аминмиз» қабилидаги шарлатонлик сафсаталари, деб лаънатлаган иллатларга нисбатан ленинча муросасизлик, айниқса зарурдир. «...Бизга сафсата эмас, иш керак»— деб тинимсиз таъкидлаган эди Ленин. Бас, шундай экан, биз ҳаммамиз Марказий Комитетнинг март Пленуми талабларига мувофиқ сўзимизни ерда қолдирмай, ҳар қандай ишни ўз вақтида, сифатли, пишиқ-пухта қилиб бажариб, имкони борича кўпроқ ташаббускорлик кўрсатиш керак, деган қоидага қатъият билан амал қилишимиз лозим.

Топширилган иш учун, партия ишлаб чиққан режаларнинг тақдири учун энг юксак масъулият туйғуси бугунги кунда ҳар бир коммунистнинг ишида биринчи ўринда туриши муҳимдир. Бу масъулиятни, замон руҳини тўғри англаб олиш зарур. Бу ҳақда Владимир Ильич нима деб айтган гапини эслаш ўринлидир: «Жанговар фаолият учун—ҳарбий фаолият учун ҳам, хўжалик соҳасидаги фаолият учун ҳам, ташкилий соҳадаги фаолият учун ҳам — жуда кўпчилик ҳолларда эҳтиросли кишилар мутлақо зарур бўладилар, чунки улар катта эҳтирос кўрсатмасалар, ғайрат билан ишламайдилар...». Бинобарин партия ҳар бир коммунистнинг умумий иш учун ўзининг бутун кучи ва қалб қўрини бағишлашга тайёр турувчи эҳтиросли жангчи бўлишига умид қилади.

Ленин партиясининг обрў-эътибори унинг сиёсатигагина эмас, унинг катта ишларига ҳам асосланади. Биз КПССнинг маънавий салмоғи деб, унинг Ильич шахсида, унинг маънавий қиёфасида ва фаолият услубида халқ бениҳоя ардоқлайдиган ҳамма фазилатларни ўзида мужассамлаштириш қобилияти деб аташимиз мумкин бўлган хислатлари ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Ленин ишчилар синфининг ишига астойдил содиқликни, беғаразликни, камтарликни, меҳнат аҳлига сидқидилдан муҳаббатли бўлишни, унинг ақл-заковатига ва виждонига чуқур ишончни ўз намунаси билан барча коммунистларга васият қилиб қолдирган. Ленинча маънавий принципларга, большевикча ахлоқ-одобга қатъият билан риоя этиш— КПСС меҳнаткаш халқни ўз теварагига яна ҳам маҳкамроқ жипслаштиришининг, барча вазифаларни муваффақиятли уддалашининг, Коммунистик партия — давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждонидир, деб Ленин берган таърифга бундан буён ҳам муносиб бўлаверишининг гаровидир!

Ленинизм—инсониятнинг тинчлиги ва тараққиёти учун курашда

Ўртоқлар! Дунёнинг социал-сиёсий манзараси Ленин бевосита кўрган манзарага нисбатан мутлақо ўзгариб кетди. Ўзгарганда ҳам Ленин башорат қилган тарзда ўзгарди. Лениннинг ғоялари революцион кучларнинг зафарларида яшаб, уларнинг фаолияти учун энг тўғри йўл-йўриқлар бериб келди ва бермоқда.

Тинчлик идеали — шу йўл-йўриқларнинг биринчисидир. Октябрь ғалабаси туфайли бу идеал биринчи бор давлат сиёсатида мужассамлашди. Социализмнинг урушдан тинчлик сари бурилиши учун тинимсиз кураши бошланди. Бу бурилиш, Ленин ёзганидек, инсоният турмушидаги энг улуғ бурилишлардан бири бўлиб қолиши лозим эди, бу бурилиш ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, жаҳоншумул-«озодлик аҳамиятига эга». Бу курашда Совет ҳокимияти бир-бирига қарама-қарши икки ижтимоий система тинч-тотув яшашининг ва ҳамкорлик қилишни хоҳлайдиган ҳамма давлатлар билан ҳамкорлик қилишнинг Ленин ишлаб чиққан принципларига таянди. КПСС-нинг, Совет давлатининг халқаро майдондаги йўли ленинча йўл бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Бу тинчлик ва тараққиёт йўлидир.

Россияда социалистик тузум ўрнатилиши жаҳон тарихини мислсиз равишда жадаллаштириб юборди, бу тарих, Ленин ибораси билан айтганда, «бениҳоя тезлик» билан ҳаракат қила бошлади. Бу омил муттасил зўр куч билан амал қилиб келмоқда. Империализмнинг, эксплуататор синфларнинг ашаддий қаршилигига қарамай, ҳамма тўсиқларга, вақтинчалик муваффақиятсизликларга, баъзан чекинишларга ҳам қарамай, революцион жараён ривожланиб бормоқда, олға силжимоқда.

Эндиликда реал социализм, ишчилар синфи ҳокимият тепасида турган давлатлар — инсониятнинг тақдирига белгиловчи таъсир ўтказаётган жаҳон системасидир. Бу система ўзининг афзалликларини қурол кучи билан эмас, балки ижтимоий тараққиётнинг ҳамма соҳаларидаги намуна кучи билан қарор топтирмоқда.

Лениннинг «қўлни-қўлга бериб янги социалистик бинони қуриш» тўғрисидаги орзусини социалистик ҳамдўстлик халқлари муваффақиятли равишда рўёбга чиқармоқдалар. Уларнинг хилма-хил алоқалари, халқаро майдондаги ҳаракатларни мувофиқлаштириб боришлари тобора мустаҳкамланмоқда, социалистик иқтисодий интеграция чуқурлашиб, қардош мамлакатлардан ҳар бирининг юксалишига кўмаклашмоқда, улар империализмнинг тазйиқига, ҳамдўстликдаги суверен давлатларнинг ишларига аралашиш йўлидаги уринишларига бир ёқадан бош чиқариб қарши турибдилар. Бу — дунёқараш ва мақсадларнинг бирлигига, социалистик интернационализм принципларига садоқатга асосланган иттифоқдир. Варшава Шартномаси 30 йилдан бери халқларимиз хавфсизлиги ва тинч меҳнатининг ишончли қалқони бўлиб хизмат қилмоқда.

Совет Иттифоқи улуғ ҳамдўстлигимиздаги мамлакатларнинг ҳар томонлама ўзаро алоқасини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришни ташқи сиёсатимизнинг устун йўналиши деб ҳисоблайди. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг шу йил 13 мартда Москвада Олий даражада ўтказилган учрашуви катта воқеа бўлди. Партиямиз халқаро ишларда социализмнинг ролини оширишга кўмаклашиш учун ҳамма ишни қилмоқда. СССР ўзаро хоҳиш бўлган тақдирда Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни жиддий равишда яхшилашга интилмоқда.

Илгари эзилиб келган халқлар миллий-озодлик курашининг ютуқлари —Ленин ғоялари моддий рўёбга чиқаётганлигининг яна бир жозибадор далилидир. Осиё, Африка ва Лотин Америкасида мустамлака ва ярим мустамлака қарамлигидан озод бўлган юздан ортиқ давлат, Ленин ибораси билан айтганда, «бутун дунёнинг тақдирини ҳал этишда» тобора активроқ қатнашмоқда. Уларнинг антиимпериалистик потенциали кўпаймоқда. Уларнинг кўплари, Ленин башорат қилганидек, «умумий жаҳон революцион ҳаракати гирдобига» тортилди. Бу мамлакатларда социал янгиланиш жараёнлари кучаймоқда. Уларнинг халқлари империализмга ва унинг гумашталарига қарши машаққатли курашда ўзлари учун тараққиёт йўлини сабот билан очмоқдалар.

Совет Иттифоқи озодликка чиққан давлатларнинг одилона ишини қўллаб-қувватламоқда, улар билан кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантирмоқда. Хоҳ Афғонистон ё Ливанда, хоҳ Африка жанубида империалистларнинг агрессиясини бевосита қайтариб турган шундай давлатлар билан бирдамлигимизни, айниқса, таъкидлаб ўтмоқчиман. АҚШ маъмуриятининг Никарагуага қарши хатарли ҳаракатлари узлуксиз кучайиши натижасида Марказий Америкадаги вазият таҳликали бўлиб қолди. СССР бу мамлакатга қарши агрессия ва унинг ички ишларига аралашиш сиёсатини қатъиян рад қилади, ўз озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб муҳофаза қилишга, революция ғалабаларини ҳимоя этишга азму қарор берган Никарагуа халқининг фидокорона курашини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги можароли вазиятларни сиёсий бартараф этишга, у ерда империализм аланга олдираётган уруш ва зўравонлик ўчоқларини ўчиришга кўмаклашиш—ҳозир ер юзида тинчлик учун халқлар ўртасида яхши, тенг ҳуқуқли муносабатлар учун курашнинг зарур ва муҳим соҳасидир. Бу курашда биз озодликка чиққан мамлакатларнинг, қўшилмаслик ҳаракатининг ҳамкори ва дўстимиз.

Халқаро ишчилар синфи, Ленин ибораси билан айтганда, «ғалабага отланаётган» синф ҳозирги даврнинг марказида турибди. Аср бошидан бери унинг сони қарийб ўн баравар кўпайиб, эндиликда 700 миллион кишига етай деб қолганини айтиш кифоя. Ҳозир 95 та мамлакатда коммунистик партиялар иш кўрмоқда, уларнинг аъзолари сони эса 80 миллиондан ошиб кетди. Бу партиялар ер юзининг учдан бир қисмини эгаллаб турган давлатларни идора қилмоқдалар. Коммунистларнинг тарихий вазифаси доиралари кенгайди: ҳозир бу вазифа цивилизацияни сақлаб қолиш учун, инсоннинг энг биринчи ҳуқуқи — яшаш ҳуқуқи учун масъулиятни билдиради. Коммунистлар меҳнаткаш омманинг, ўз мамлакатлари халқларининг манфаатларини жуда изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар, демократия ва социализм учун курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Ленин ғояларининг ишчилар ҳаракатида мужассамлашиш йўли силлиқ бўлгани йўқ, бу йўл ҳозир ҳам силлиқ эмас. Пролетариат ва унинг партиялари кучли ва тажрибали синфий душманнинг тазйиқига дуч келиб турибди, мураккаб шароитларда ўзгариб борувчи вазият, у ёки бу мамлакатнинг ўзига хос хусусиятлари қўяётган саволларга жавоблар қидирмоқда. Бу ўринда ҳамма иш ҳамиша ҳам кўнгилдагидек бўлиб чиқаётгани йўқ. Бироқ ўз табиатига кўра ижодий руҳдаги ленинча принциплар зўр ҳаётий кучга эгадир. Шу принципларга садоқат туфайли халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати камчиликлар ва қийинчиликларни бартараф этмоқда, олға бормоқда, шу тариқа ленинизмнинг универсал, буюк аҳамиятини тасдиқламоқда.

Изчил интернационалистларнинг, марксчи-ленинчиларнинг партияси бўлмиш КПСС бундан буён ҳам қардош партиялар билан мустаҳкам ҳамкорлик қилаверади, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг жипслигига, ҳозирги даврнинг барча революцион кучлари бирлигига ва актив баҳамжиҳат ҳаракатига эришиш учун бутун чоралар билан интилаверади.

(Давоми учинчи бетда).

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИ ВА ИШИНИНГ ТАРИХИЙ ҲАҚҚОНИЙЛИГИ

(Боши 1- ва 2-бетларда).

Лениннинг империализм тарихий тақдири ҳақидаги башорати ҳам аниқ, бехато бўлиб чиқди. Ғолибона социалистик ва миллий озодлик революциялари, империализмнинг ҳукмронлик зонасини неча карра торайтириб қўйди. Монополистик капитализмнинг ҳозирги ҳолати — қисқа қилиб айтганда, умумий кризиснинг чуқурлашувидир. Ҳамма жойда меҳнаткашларнинг социал ғалабалари поймол қилинмоқда, миллион-миллион ва ўн миллионлаб кишилар кўчага улоқтириб ташланмоқда. Ривожланаётган мамлакатларнинг халқлари шафқатсиз эксплуатация қилинмоқда.

Ленин огоҳлантириб айтганидек, империализм рақобатчиларни талаш, тараққиёт ва демократия кучларини бўғиш йўли билан кризисдан қутилишга интилмоқда. Халқаро майдонда агрессив доиралар, аввало, АҚШдаги мана шу доиралар барча жабҳалар бўйлаб вазиятни кескинлаштиришга олиб борадиган ҳаракатларни қилмоқдалар. Инсониятни жар ёқасига судрайдиган қуролланиш пойгаси бемаънилар-ча шум ният билан авж олдирилмоқда. Дунёнинг гоҳ у, гоҳ бу районида иғвогарлик қилиниб, қуролли тўқнашувлар чиқарилмоқда. Давлат терроризми усуллари расмий сиёсат даражасига кўтарилган. Империалистлар социал ўч олиш пайига тушганлар, уларга гўё яна бир ядро ракетаси ўрнатилса, космосда яна бир ҳарбий платформа вужудга келтирилса, яна бир қароқчиларча ҳаракат қилинса, бас, шу йўл билан тарих ғилдирагини тескари буриб юборадигандек туюлмоқда.

Улар бундай қила олмайдилар. Аввало, шунинг учун қила олмайдиларки, ер юзида Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бор, уларнинг коллектив қудрати бор, уларнинг келишиб олинган ташқи сиёсий йўли — ленинча тинчлик ва тинч-тотув яшаш йўли бор!

Эндиликда ер юзининг ҳамма бурчакларидаги жуда хилма-хил ижтимоий-сиёсий кучлар ҳам уруш хавфига қарши курашмоқдалар. Қўшилмаган ҳамда бетараф давлатларнинг халқлари ва раҳбарлари шулар жумласига киради. АҚШнинг ўзидаги, шунингдек унинг ҳарбий блоклар юзасидан иттифоқчилари бўлган мамлакатлардаги, ҳам Европадаги, ҳам Тинч океан ҳавзасидаги сиёсат арбоблари, парламент аъзолари, ҳукмрон доираларнинг реалистик фикрловчи намояндалари шулар жумласига киради. Урушга қарши, ракетага қарши ва ядро қуролига қарши оммавий ҳаракат шулар жумласига киради.

Бу ҳаракат барча қитъаларда кучайиб бормоқда. Империализмнинг агрессия сиёсати илгари ҳеч қачон бу қадар ғазаб билан қуролланмаган эди, тинчлик учун курашчиларнинг сафлари ҳеч қачон бу қадар кўп сонли бўлмаган эди. Империалистик урушга қарши энг улуғ ва энг эҳтиросли курашчи — Лениннинг «бундай урушга қарши курашга бутун умрингни бағишласанг ҳам арзийди...» деган даъвати амалга ошиб бораётганлигини яққол кўриб турибмиз. Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстликнинг тинчлик ташаббуслари ва таклифлари замонамизнинг шу энг катта демократик ҳаракати талаблари билан, кенг халқ оммасининг орзу-умидлари билан ғоят ҳамоҳангдир.

Бизнинг халқаро майдондаги ҳамма ишларимиз — тинчлик ва тараққиёт сиёсатининг самарали қуролидир. Шу билан бирга совет кишилари Лениннинг тинчликка интилганда ҳушёрликни бўшаштирмаслик ҳақидаги васиятини ёдда тутадилар, чунки, деган эди у, империалист давлатлар биронта уриниш «тор-мор келтирилмасдан қолмаслигини» билсалар, бизнинг хавфсизлигимизга тажовуз қилишга журъат эта олмайдилар.

Совет Иттифоқи ўз ғалабаларини ҳимоя этишга, империализмнинг урушқоқлик режаларини барбод этишга қодирдир. КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида айтилганидек, биз бундан буён ҳам Ватанимизнинг мудофаа қудратини, шонли Қуролли Кучларимизнинг жанговар шайлигини юксак даражада сақлайверамиз! СССР ўзидан ҳарбий устунликка йўл қўймайди ва ўзи бундай устунликка интилмайди.

Ҳозир, гитлерчилар фашизми устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги арафасида совет халқи инсоннинг тинчлик ва озодлик шароитида яшаш ҳуқуқини ҳимоя қилиш нақадар муҳимлигини, айниқса, чуқур ҳис этмоқда. Шу Ғалаба йўлида қанчадан қанча азоб-уқубатлар ва маҳрумликларга дучор бўлинди, қанчадан қанча кишиларнинг ёстиғи қуриди. Ҳалок бўлган кишилар хотираси қалбимизни ҳамон изтиробга солмоқда ва: бу нарса энди такрорланмаслиги керак! — деб қатъият билан талаб қилмоқда. Совет кишилари ўнлаб халқлар ва давлатларнинг фашизмга қарши курашдаги жанговар ҳамкорлигини ҳам ёдда тутадилар, бу ҳамкорлик урушдан кейинги тинчлик негизларига асос солиш имконини берганлигини, бу асос қирқ йиллик оғир синовларга бардош берганини биладилар ва ундан сабоқ чиқариб оладилар. Биринчи сабоқ шундан иборатки, уруш бошланмасидан аввал унга қарши курашмоқ керак. Иккинчи сабоқ шуки, ҳозир умумий даҳшатли душманни — жаҳоншумул ядро фалокати хавфини енгиш учун барча халқлар ва давлатлар биргаликда ҳаракат қилишлари зарур.

Муносиб равишда баҳамжиҳат куч сарфланган тақдирда халқаро вазиятда яхшилик сари бурилишга эришиш, **ҳам сиёсий, ҳам** иқтисодий соҳаларда тинч ўзаро **манфаатли ҳамкорликни** йўлга **қўйиш жараёнини** қайтадан тиклаш **мумкинлигига** аминмиз. Мамлакатимиз капиталистик давлатлар билан муносабатда айни шу фикрга асосланиб иш тутмоқда. СССР қурол-яроғларнинг тобора янги-янги системаларини хоҳ ерда, хоҳ космосда яратишни эмас, балки қуролланиш пойгаси тўхтатилишини, шу пайтгача ғамлаб қўйилган қурол-яроғлар ҳақиқатан ҳам қисқартирилишини хоҳлайди. Совет давлати космик фазони ҳарбийлаштиришга йўл қўймасликка, ядро қуролларини кўпайтирмасликка, ракеталарни жойлаштиришни тўхтатишга жуда катта аҳамият бермоқда. Бизнинг ядро қуролини, у билан бирга эса ядро уруши хавфини ҳам батамом тугатишдан иборат пировард мақсадимиз ҳам ўзгармасдир.

СССР билан АҚШ ўртасида Женевада ўтказилаётган музокараларга бизнинг ёндашувимиз айни шу мақсад билан белгиланади. Силжишга эришиш учун, аввало, иккала томон музокараларнинг мавзуи ва мақсадлари тўғрисида эришилган аҳдноманинг ҳамма қисмларига оғишмай риоя этиши зарур. Музокараларни бир ниқобга айлантириб, унинг панасида қуролланиш пойгасини бундан буён ҳам жадаллаштираверишга йўл қўйиб бўлмайди. Тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципига қатъий риоя этилиб, оқилона муросага келишишга тайёр бўлиб туриш лозим. Совет томони шундай қилишга тайёр. Бу тайёрлик, жумладан, Совет Иттифоқининг Европада ўртача олисликка учириладиган ракеталарни жойлаштиришни, бошқа жавоб чораларини ўз ташаббуси билан тўхтатиб қўйиши сингари катта тадбирида ўз ифодасини топди. СССР музокараларнинг боришини енгиллаштиришга, ўзаро ишончни мустаҳкамлашга интилиб, космос учун қурол яратиш ҳамда ердаги ядро қуролларини кўпайтириш соҳасидаги ҳар қандай ишларни тўхтатиб қўйишни, шундан кейин дарҳол айни пайтгача ғамлаб қўйилган қурол запасларини қисқартириш тўғрисида битимлар ишлаб чиқишга ўтишни таклиф қилди. Бизнинг давлатимиз Хиросимага атом бомбаси ташланган куннинг 40 йиллиги — 1985 йил 6 августдан бошлаб ядро қуролларининг ҳамма синовларини тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлайди, ядро қуроли синовларини тўла-тўкис тақиқлаш тўғрисидаги музокараларни ҳеч кечиктирмай қайтадан бошлашга тайёр эканини изҳор этади. Қўшма Штатларнинг ишларига қараб биз унинг ниятлари нима эканлиги ҳақида фикр юритамиз.

«Совет — Америка муносабатларини яхшилаш учун, умумий халқаро вазиятни соғломлаштириш учун имкониятлар бор, — деб таъкидлади ўртоқ М. С. Горбачев. — Бу имкониятларни қўлдан чиқариш ярамайди. Уларни конкрет сиёсат, амалий қарорлар тарзида рўёбга чиқариш лозим».

Бизнинг мамлакатимиз барча давлатлар билан сиёсий мулоқот ва ҳамкорликни ривожлантириш, кескинликни юмшатишни қайтадан бошлаш тарафдори эканлиги, шубҳасиз.

Биз илгари шундай йўлни ўтказиб келдик ва келгусида ҳам муттасил ўтказаверамиз. КПССнинг, Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатини халқимиз тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда, бу сиёсат бутун дунёда зўр обрў-эътибор қозонган!

* * *

Азиз ўртоқлар! Социалистик Ватанимиз Лениннинг революцион байроғи остида катта йўлни босиб ўтди. Биз ўзимизнинг бунёдкорлик, ижодкорлик меҳнатимиз натижалари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Бу натижаларни биз ўзимизни ленинчилар деб аташ ҳуқуқимизнинг энг асосий, энг ишончли тасдиғи деб биламиз.

«Олға босмоқ керак, — деган эди Владимир Ильич. — Ғайрат-шижоат, ирода бирлиги билан юқори кўтарилмоқ керак». Коммунистлар, барча совет кишилари жамиятимиз ҳаётидаги жуда муҳим воқеа, КПСС XXVII съездига актив тайёргарлик кўраётган ҳозирги пайтда бу интилиш, айниқса, сезилиб турибди. Ленин илми билан қуролланган, Ленин партияси раҳбарлигидаги совет халқи комил ишонч билан олға бормоқда, ўз мамлакатини янги, тобора юксак марраларга кўтармоқда, коммунизмнинг келгусидаги ғалабасини яқинлаштирмоқда, Ленин шу ғалабани кўзлаб яшаган ва курашган эди.

Яшасин меҳнаткаш инсониятнинг улуғ байроғи — ленинизм!

Яшасин янги дунё бунёдкорларининг ленинчи авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Қаҳрамон халқ, бунёдкор халқ — совет халқига шоншарафлар!

* * *

(Доклад зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди).

ҒАЛАБА БАЙРАМИГА — МЕҲНАТ БАЙРАМИ

(Боши биринчи бетда).

суронлари тингандан сўнг, урушдан кейин туғилганлар қалбидан ҳам шу хотиралар ўчгани йўқ. Ўтган уруш улар учун абадий жудоликнинг алами, солдатларга қўйилган ёдгорликлар сафи, уларнинг болалиги ўтган ва урушдан жароҳатланган ерлардир.

Ленин Коммунистик партияси тарбиялаган совет кишиларининг маънавий улуғворлиги жангчилар ва мамлакат ичкарисидаги меҳнаткашларнинг оммавий қаҳрамонлигида, уларнинг мардлиги ва матонатида ўз ифодасини топди, бу қаҳрамонона ишлар ҳамиша совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализмнинг битмас-туганмас манбаи, ҳар бир янги авлод учун ёрқин намуна бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Мана, Советлар мамлакатида қирқинчи тинч баҳор дадил одимламоқда. Тинчлик эса — меҳнат демакдир. Ватаннинг гуллаб-яшнаши, бутун инсониятнинг ёрқин келажаги йўлида зўр бериб қилинган бунёдкорлик меҳнатидир. Бу йилги баҳорнинг ўзига хос хусусиятлари бор. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленуми қарорлари меҳнат ва сиёсий активликни ошириб юборди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари шу йил ва умуман беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун бир маромда ишлаш зарурлигини, технология, план ва меҳнат интизомига қатъий риоя этиш, халқ хўжалигининг бир қанча тармоқларида йўл қўйилган қолоқликни енгиб ўтиш зарурлигини чуқур англамоқдалар.

Миллионлаб совет кишилари Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига хотира вахтасида меҳнат жасорати намуналарини кўрсатмоқдалар. Авлодларнинг бузилмас алоқаси, халқимизнинг анъаналари давомийлиги, халқ жасоратининг улуғворлиги ана шундадир.

Ҳозирги вақтда бизнинг улуғ ғолиб халқимиз, меҳнаткаш халқимиз ҳар биримиз учун қадрли бўлган Ғалаба кунини меҳнатда янги ютуқлар билан нишонлаш фикри билан яшамоқда.

Қаҳрамон шаҳарлар — Москва, Ленинград, Волгоград корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари совет кишиларининг ватанпарварлик туйғуларини ифодалаб, Советлар мамлакатининг меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни байрам арафасида, 4 май куни Улуғ Ватан урушида совет халқи Ғалабасининг 40 йиллигига бағишлаб Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказишга чақирадилар.

Москвадаги «Монометр», «Динамо», Калинин номли машинасозлик заводи, «Буревестник» бирлашмаларининг, Ленин комсомоли номли автомобиль заводининг, Биринчи давлат подшипник, Радиотехника, «Компрессор» заводларининг, Ильич номли локомотив депосининг, «Главмоспромстрой»га қарашли 20-«Мосстрой» трестининг «Главмоспромстрой материалы»га қарашли 9-ёғочни қайта ишлаш комбинатининг, пойтахтдаги бошқа бир қанча корхоналар ва ташкилотларнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари **шу куни текин тўла иш сменасида ишлаб бериш, энг юксак унумдорлик билан меҳнат қилиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва бажариладиган ишнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш мажбуриятини олдилар.**

Ленинграддаги «Киров заводи», А. А. Жданов номли «Ижор заводи», Я. А. Калинин номидаги «Скороход», ССР Иттифоқи 60 йиллиги номидаги «Фосфорит» бирлашмалари, А. А. Жданов номидаги кемасозлик заводининг, Октябрь темир йўли, «Главленинградстрой»га қарашли 16-қурилиш трестининг, «Главзапстрой»га қарашли 35-«Ижовстрой» қурилиш трестининг, «Детскосельское» ва «Ручьи» совхозлари ишлаб чиқариш бирлашмаларининг коллективлари **коммунистик шанбалик куни ишлаб топилган маблағни уруш ва меҳнат ветеранлари учун госпиталлар ва касалхоналар қурилишига, уларга медицина ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга, жанговар Шон-шуҳрат ёдгорлик жойларини ободонлаштиришга, Москва шаҳрида 1941-1945 йиллар Улуғ Ватан урушида совет халқининг Ғалабаси шарафига ўрнатилаётган ёдгорлик қурилишига ажратишни таклиф қилмоқдалар.**

Шу куни волгоградликлар ҳар бир иш жойида энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун курашадилар. Ф. Э. Дзержинский номли завод тракторсозлари, пўлат-сим арқон ҳамда ўн бешинчи давлат подшипник заводларининг, Петров номидаги нефть машинасозлиги заводининг, А. Н. Косигин номидаги ип газлама комбинатининг ишчилари ҳам шанбалик куни учун ўзларига мажбуриятлар белгиладилар. Кемасозлар «Ульяна Громова» танкерини муддатидан олдин сувга туширишга аҳд қилдилар.

Ватанпарварлик почининг ташаббускор коллективлари шанбалик куни ўз иш жойларида — бевосита завод ва фабрикаларда, қурилишларда, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ташкилотларида, транспорт, алоқа, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида, далаларда ва чорвачилик фермаларида меҳнат қилишга даъват этмоқдалар.

Хўжалик раҳбарларининг, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бурчи турдош корхоналар ва тармоқлар, халқ хўжалиги ҳамма бўлинмалари ва хизматларининг аҳиллик билан иш олиб боришларини таъминлашдан, ҳар бир коллектив, шанбаликнинг ҳар бир қатнашчиси учун тиғиз, конкрет топшириқларни белгилаб бериш ва юксак унум билан меҳнат қилиш учун шарт-шароит яратиб беришдан иборат.

Почин ташаббускорлари асосан тежаб қолинган материаллар ва энергетика ресурслари ҳисобига ишлашга, одатдаги кунлардагига нисбатан кўпроқ, сифати яхшироқ маҳсулот ишлаб чиқаришга чақирмоқдалар.

Шанбалик, дейилади мурожаатда, **1945 йил майида салютнинг Ғалаба залпи садоларини эшитиш насиб этмаганлар учун, қирқинчи тинч баҳорни кўрмаганлар учун, ўз ҳаётини ҳозирги ва келажак авлодлар эрки ва бахт-саодатига бағишлаганлар учун бизнинг ишчи ёдгорлигимиз бўлиб қолсин. Бу шанбалик меҳнат жўшқинлиги билан оталаримиз ва оналаримизнинг, акаларимиз ва опаларимизнинг ҳамма жойда ягона бир шиор — «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса Ғалаба учун!» шиори остида давом этган мислсиз вахтасига муносиб бўлсин!**

Ҳар биримиз партиянинг улуғ ишига дахлдорлигимизни, Ватан қудратини мустаҳкамлаш учун масъулиятни чуқур англаб турибмиз, — ҳамма мурожаатларда ана шу фикр яққол кўзга ташланади. Совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленумида ишлаб чиқилган йўлни — ишда уюшқоқликни ошириш, барча куч ва резервларни дадил ва жўшқин социал-иқтисодий тараққиётни таъминлаш учун, олға қараб ҳаракатимиз суръатларини тезлаштириш учун сафарбар этиш йўлини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Улар партия белгилаган режаларни муваффақиятли адо этиш учун ҳамма ишни қиламиз, деб ишонтирмоқдалар.

РАСМИЙ АХБОРОТ

МЕМБРАНА ЖАРАЁНЛАРИНИ КЕНГРОҚ ЖОРИЙ ЭТАЙЛИК

СССР Министрлар Совети «Агросаноат комплекси, медицина саноати ва соғлиқни сақлаш тармоқларида мембрана жараёнларини кенг жорий этиш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда қайд этиб ўтилганидек, министрликлар билан идоралар энергетика ресурслари ва моддий ресурслар анча тежалишини таъминлайдиган юқори самарали мембрана жараёнларини халқ хўжалиги тармоқларига жорий этишга етарлича эътибор бермаяптилар. Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш, озиқ-овқат тармоқларидаги ишлаб чиқариш чиқитларидан озуқа оқсили олиш учун, деҳқончилик маҳсулотларини сақлаш чоғида нобудгарчиликни камайтириш учун, шунингдек юксак даражада соф дори-дармонлар ишлаб чиқариш ҳамда турли касалликларни даволаш учун мембрана жараёнлари кам қўлланилмоқда. СССР Министрлар Совети министрликлар ва идораларга 1986—1990 йиллар учун топшириқлар белгилади, бу топшириқларда мембрана жараёнларини қўлланиб маҳсулот ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалик хом ашёсини асраш ва қайта ишлаш ҳажмларини анча кўпайтириш, шунингдек мембрана жараёнлари учун асбоб ускуналар, мембраналар, мембрана элементлари ва материаллари ишлаб чиқаришни ошириш кўзда тутилади. Министрликлар ва идораларга ушбу мақсадлар учун комплектловчи буюмлар, контрол-ўлчаш приборлари ва автомат бошқариш системаларини тайёрлаб, зарур миқдорда етказиб беришни таъминлаш таклиф қилинди.

Қарорда мембрана жараёнларини ишлаб чиқиш борасидаги илмий-тадқиқот ҳамда лойиҳа-конструкторлик ишларини янада ривожлантиришга ва шу жараёнларни агросаноат комплекси, медицина саноати ва соғлиқни сақлаш тармоқларида жорий этишга қаратилган бир қанча ташкилий тадбирларни амалга ошириш мўлжалланади.

БЕРКАКИТ—ТОММОТ—ЯКУТСК ТЕМИРЙЎЛ ЛИНИЯСИ ҚУРИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Якутия АССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш ҳамда шу райондаги юклар ва пассажирларни ташиш ортиб бораётганлигини таъминлаш мақсадида СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда 1985—1995 йилларда Транссибирь ва Байкал-Амур темирйўл магистралларини Якутск шаҳри билан боғловчи темирйўл линияси қурилиши кўзда тутилади.

830 километр узунликдаги Беркакит — Томмот — Якутск темирйўл линиясини 1991 йилда Беркакит — Томмот участкасини муваққат фойдаланишга топшириш билан босқичма-босқич қуриш мўлжалланмоқда. Темирйўл линияси қурилиши билан бир вақтда электр линиялари ҳам барпо этилади, регионда энергетика системаси ривожлантирилиши таъминланади, дарё портлари ва юк ортиш, тушириш қурилмалари бунёд этилади, маҳсулот етказиб берувчи корхоналар қурилади.

Беркакит — Томмот — Якутск темирйўл линияси Якутия АССР территориясини тезроқ ўзлаштириш имконини беради, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва унинг самарадорлигини оширишга, мавжуд минерал хом ашё ресурслари негизида республиканинг кончилик саноатини ривожлантиришга кўмаклашади.

СССР Министрлар Совети Беркакит — Томмот — Якутск темирйўл линияси қурилишини Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши деб эълон қилган ВЛКСМ Марказий Комитетининг ташаббусини маъқуллади.

ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ВА УНИНГ БАЗАВИЙ КОРХОНАСИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМЛАР

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ҳунар-техника таълими системасини янада ривожлантириш ва малакали ишчи кадрлар тайёрлашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорини ижро этиш юзасидан СССР Министрлар Совети ўрта ҳунар-техника билим юрти тўғрисидаги Низом билан ўрта ҳунар-техника билим юртининг базавий корхонаси (бирлашмаси, ташкилоти) ҳақидаги Низомни тасдиқлади.

I. Ўрта ҳунар-техника билим юрти тўғрисидаги Низомга мувофиқ бундай билим юрти малакали ишчи кадрларни планли тайёрлашнинг, шунингдек уларни халқ хўжалигининг тегишли тармоқлари учун қайта тайёрлашнинг асосий формасидир. Жумладан ёшларга ҳунар таълими ва умумий ўрта таълим бериш, халқ хўжалиги учун ҳар томонлама баркамол, техникавий маълумотга, профессионал маҳоратга, ишлаб чиқариш асосларига оид чуқур билимга эга бўлган, фан-техника тараққиёти талабларига мос келадиган малакали ишчиларни тайёрлаш унинг зиммасига юклатилган.

Қарорда ўрта ҳунар-техника билим юртларининг ҳуқуқий мавқеи, ўқувчиларнинг, раҳбарлар ва педагог ходимларнинг ҳуқуқ ва бурчлари белгиланган, таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш масалалари акс эттирилган, ўқувчиларга таълим бериш ҳамда уларни коммунистик руҳда тарбиялашда ишлаб чиқариш таълими мастерларининг, ўқитувчилар ва тарбиячиларнинг ҳал қилувчи роли таъкидланган.

Ўрта ҳунар-техника билим юртидаги таълим-тарбия жараёни таълимни унумли меҳнат билан қўшиб олиб боришдан иборат ленинча принцип асосида амалга оширилади ва ўқувчиларга таълим бериш ва уларни тарбиялашнинг умумий таълим мактаби билан қатъиян давомийлигини таъминлайди. Билим юртидаги умумий таълим тайёргарлиги даражаси мамлакатимизда белгиланган умумий ўрта таълимнинг ягона даражасига мос келиши керак.

II. Ўрта ҳунар-техника билим юртининг базавий корхонаси (бирлашмаси, ташкилоти) тўғрисидаги Низомда унинг ўрта ҳунар-техника билим юрти таълим-моддий базасини яратиш ва ривожлантириш, ёшларни касбга йўналтириш ҳамда ҳунар-техника билим юртларини ўқувчилар билан тўлдириш, билим юртида таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш ва такомиллаштириш, уни инженер-педагог кадрлар билан таъминлаш, шунингдек ўрта ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари билан ходимларининг турмуши ва дам олишини ташкил этиш соҳасидаги ишларда қатнашиш борасидаги вазифалари белгилаб берилган.

Базавий корхона иқтисодий ва социал ривожланиш планлари билан коллектив шартномаларга моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ўрта ҳунар-техника билим юртининг бинолари ва машина-ускуналарини ремонт қилиш, ўқувчилар учун спорт-соғломлаштириш лагерлари ҳамда меҳнат ва дам олиш лагерларини қуриш, уларда техникавий ва бадиий ижодиётга иштиёқни ривожлантириш соҳасидаги тадбирларни белгиланган тартибда кўзда тутиши лозим.

СССР Министрлар Совети, СССР министрликлари ва идораларининг ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг зиммасига ўрта ҳунар-техника билим юртларида таълим-тарбия жараёни самарадорлигини ва малакали ишчи кадрлар тайёрлаш сифатини оширишда базавий корхоналарнинг актив иштирок этишини таъминлаш мажбуриятини юклади.

(ТАСС).

СССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ ВА СССР ДАВЛАТ БАНКИДАН

1941—1945 ЙИЛЛАР УЛУҒ ВАТАН УРУШИДА СОВЕТ ХАЛҚИ ҒАЛАБАСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШ ЮЗАСИДАН ЮБИЛЕЙ ТАНГАСИНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

1985 йил 23 апрелда 1941—1945 йиллар Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлаш юзасидан 1 сўмлик юбилей тангаси муомалага чиқарилади.

1 сўмлик юбилей тангаси оқ рангли мис, никель қотишмасидан тайёрланади ва диаметри 31 миллиметрли доира шаклида бўлади.

Танганинг сиртқи ва орқа томонлари кўнграси қабариқ бўлади.

Танганинг сиртқи томонига СССР Давлат герби жойлаштирилган ва «СССР», «1 рубль» ва «1985» ёзувлари туширилган.

Танганинг орқа томонида Ватан уруши ордени ва дафна шоҳининг бўрттирилган тасвири нурлар фонида жойлаштирилган, қуйи қисмига «1945—1985» саналари ёзилган.

Танганинг гирдига «один рубль» сўзлари икки марта ўйиб ёзилиб, улар икки нуқта билан ажратиб қўйилган.

1941—1945 йиллар Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлаш юзасидан муомалага чиқариладиган юбилей тангаси ҳозирги вақтда муомалада бўлган тангалар билан бир қаторда давлат, кооператив, жамоат корхоналари, муассасалар, ташкилотлар, колхозлар ва айрим шахслар томонидан ҳамма турдаги тўловларга, шунингдек банклар, омонат кассалари ва Алоқа министрлигининг корхоналари томонидан жорий, ҳисоб-китоб счётларига ёзиш, омонатларга, аккредитивларга ўтказиш ва бошқа жойларга юбориш учун ҳеч бир чекловсиз қабул қилиш учун мажбурийдир.

(ТАСС).

Суратларда: танганинг сиртқи ва орқа томонлари кўриниши.

ЖАҲОН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТАШКИЛОТИНИНГ СЕМИНАРИ

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг 22 апрель куни Тошкентда очилган иккинчи регионлараро маслаҳат-семинарининг мавзуи медицина кадрларини бошқариш системасини такомиллаштиришга бағишланди.

Маслаҳат-семинар қатнашчилари — 12 мамлакатдан келган мутахассислар, шунингдек Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти Жануби-Шарқий Осиё регионал бюроси ва Европа регионал бюросининг ходимлари медицина кадрларини тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг актуал проблемаларини муҳокама қилмоқдалар ҳамда ўзаро тажриба алмашмоқдалар.

Маслаҳат-семинар очилишида СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Ю. Ф. Исаков нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ЖЕНЕВА. 22 апрель. (ТАСС). Бугун бу ерда ядро ва космик қуролларга бағишланган Совет — Америка музокаралари доирасида космик қуроллар группасининг мажлиси бўлиб ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми илм-фан соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун Н. И. Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё филиали директорининг ўринбосари ўртоқ Эртош Шокирович **Шоҳмедовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Институт Ўрта Осиё филиали ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҲОСИЛ ВА МЕЛИОРАЦИЯ»

Газетанинг шу йил 10 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Сирдарё область Комсомол районида ерларнинг мелиоратив ҳолати ёмонлашиб кетаётгани ва мутасадди министрликлар бу ишга етарли эътибор бермаётганлиги танқид қилинган эди.

Мақола юзасидан редакция қуйидаги жавобларни олди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ: — Мақолада келтирилган фактлар тасдиқланди. Министрлик ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш мақсадида область қишлоқ хўжалик бошқармаси билан биргаликда 1985 йилда 339 минг сўмлик пудрат ишларини бажаради.

Область қишлоқ хўжалик бошқармасига капитал қурилиш маблағи ҳисобидан сув йўллари, лоток тармоқлари системаси реконструкцияси учун 120 минг сўм пул ажратилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ: — Мақола министрликка қарашли Сирдарё область сув хўжалиги ташкилотларида муҳокама этилди. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди. Жумладан, «Советобод» совхозида янги ўзлаштириладиган 286 гектар ва эскидан экиб келинаётган 200 гектар ерда горизонтал дренаж ва ёпиқ дренажларни бунёд этиш, борларини ремонт қилиш область сув хўжалиги бошқармаси зиммасига юклатилди. Комсомол райони хўжаликлари учун дренажлар тармоғини яхшилашга 339 минг сўм, «Советобод» совхозига эса 55 минг сўм ажратилди. Шу йил район бўйича минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш кўзда тутилмоқда.

Редакция юқоридаги мақола юзасидан **«Голодностепстрой» территориал бирлашмасидан** ҳам йўл қўйилган камчиликлар бартараф этилаётгани ва бошқа кўпгина амалий тадбирлар белгиланганини ҳақида жавоб хати олди.

РЕДАКЦИЯДАН:

Афсуски, айрим партия, совет, хўжалик ва қурилиш ташкилотлари газетада босилган фельетон, ажаб савдолар, проблематик, рейд ва бошқа танқидий мақолаларга жавоб бериш муддатини чўзиб юбормоқдалар. Масалан, «Узбекхлеб» бирлашмаси («Нон исроф бўлмасин», 4 январь), «Главсредазирсовхозстрой» («Ҳосил ва мелиорация», 10 январь), Қашқадарё область партия комитети («Ўз-ўзига қарсак», 10 февраль), Хоразм область ижроия комитети («Эгасиз уй», 20 февраль), Сирдарё область партия комитети («Ўтюраклар ибрати», 27 февраль), Жиззах область партия комитети («Жиззах чўли — мардлар майдони», 27 февраль) газета материалларига ҳанузгача жавоб йўллаганлари йўқ.

дала ишлари КУНДАЛИГИ

● ОЗУҚА ЭКИНЛАРИ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН
● ТЕХНИКА МАВСУМГА ЎЗ ВАҚТИДА ТАХТ БЎЛСИН!
● ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ.

ТЕХНИКА МАВСУМГА ТАХТ БЎЛСИН

Донли ва озуқа экинлари ўрадиган машина-механизмларнинг шайлигини текширамиз

Кўплаб колхоз ва совхозларда кўкламги дала ишлари авж олдирилиши билан бир қаторда, донли ва озуқа экинлари ўришда ишлатиладиган техникани ремонт қилиш ҳам қизғин давом эттирилмоқда. Республика областларида шу йил 16 апрелгача техниканинг шайлиги қуйидагича (**мавжуд техникага нисбатан процент ҳисобида**):

Областлар	Дон ўрадиган комбайнлар (шоли ўрадиганлардан ташқари)	Трактор косилкалари	Косилка-майдалагичлар	Пресс-подборшчиклар	Трактор грабиллари
ҚҚАССР	60,8	55,2	57,6	53,8	54,4
Андижон	75,9	92,3	91,5	88,5	94,3
Бухоро	66,7	83,2	77,3	78,0	88,1
Жиззах	58,8	87,7	84,7	82,8	91,4
Қашқадарё	51,7	77,4	80,7	78,8	90,8
Навоий	69,6	88,4	81,8	90,2	83,7
Наманган	72,9	92,5	88,1	92,0	94,2
Самарқанд	54,3	89,3	79,9	82,8	92,7
Сурхондарё	79,2	97,1	94,9	85,8	100,0
Сирдарё	55,6	73,3	78,3	71,5	76,4
Тошкент	54,3	85,7	83,7	83,3	89,8
Фарғона	57,9	86,4	74,0	75,3	84,8
Хоразм	72,2	74,9	76,7	82,5	88,9

Хўжаобод, Ёзёвон, Учқўрғон, Ленин йўли районларида ремонт ишлари уюшқоқлик билан олиб борилаётганлиги туфайли дон ўриш комбайнларининг 86-90 проценти, трактор косилкаларининг 94-100 проценти, пресс-подборшчикларн и н г 84,93 проценти ва дон тозаловчи мураккаб машиналарнинг ҳаммаси ишга тайёрлаб қўйилди.

Шу билан бир қаторда Қашқадарё, Жиззах, Самарқанд, Тошкент областларининг қатор районларида дон ўрадиган комбайнлар ва озуқа экинлари ўрадиган техниканинг 54,2-58,7 проценти қўлдан чиқарилган, холос. Дон ўрадиган комбайнларнинг тайёрлик даражаси Жиззах (28,5 процент), Зарбдор (32,3 процент), Дўстлик (57,6 процент), Хатирчи (59,5 процент), Косонсой (61,5 процент), Нарпай (47,7 процент), Каттақўрғон (35,7 процент), Сариосиё (54,6 процент) районларида; дон тозаловчи машиналарнинг тайёрлик даражаси Зарбдор (37,5 процент), Арнасой (67,7 процент), Поп (57,1 процент), Қўшработ (44,8 процент), Ворошилов (50,0 процент), Ильич (52,6 процент) районларида; трактор косилкаларининг тайёрлик даражаси Октябрь (72,0 процент), Зарбдор (57,8 процент), Хатирчи (78,2 процент), Норин (74,2 процент), Жомбой (70,1 процент), Термиз (76,5 процент), Беруний (39,8 процент), Кегайли (43,5 процент), Боёвут (39,0 процент) районларида; пресс-подборшчикларн и н г тайёрлик даражаси Пахтакор (68,4 процент), Мирзачўл (72,7 процент), Хатирчи (77,2 процент), Чуст (79,1 процент), Самарқанд (77,5 процент), Қумқўрғон (67,7 процент), Хўжайли (36,1 процент), Тахтакўпир (29,2 процент), Ворошилов (47,0 процент) районларида айниқса, паст.

Қашқадарё областида дон ўрадиган комбайнларнинг ҳаммаси ҳам ремонтга қўйилмаган. Ремонт қилиниши лозим бўлган 697 та комбайннинг атиги 316 таси устахоналарга келтирилган. Самарқанд областида 462 та комбайннинг 243 таси, Жиззах областида 381 та комбайннинг 196 таси ремонтга қўйилган, холос.

Жиззах, Бухоро, Фарғона, Самарқанд областлари ва Қорақалпоғистон автоном республикасида ремонт ишларига етарли миқдорда ишчи кучлари ажратилмаган.

Бухоро, Самарқанд областлари ва ҚҚАССР хўжаликларида дон ва силос учун маккажўхори ўрадиган комбайнларни ҳам тайёрлаш орқада қолмоқда.

Айрим хўжаликларда ўрим техникасини сифатсиз ремонт қилиш ҳоллари рўй беряпти. Текшириб кўрилганда дон ўриш комбайнларининг 20,7 проценти, маккажўхори ўрадиган комбайнларнинг 19,9 проценти, силос учун маккажўхори ўрадиган комбайнларнинг 21,7 проценти, косилкаларнинг 17,8 процентида турли хил нуқсонлар аниқланган. Жиззах областидаги «Ўзбекистон» совхозида 5 та комбайн, «Мирзачўл» совхозида 3 та комбайн, «Известия» совхозида 1 та комбайн, «Қизилқум» совхозида 2 та комбайн, Наманган областидаги «Партия XXII съезди» совхозида 3 та комбайн ниҳоятда сифатсиз ремонтдан чиқарилган.

Самарқанд области хўжаликларида «КСК-100», «КСКУ-6» комбайнлари учун мой ва дизель ёнилғисининг керакли маркаси ишлатилмаётир. Жиззах ва Самарқанд областлари, Сирдарё областидаги айрим хўжаликлар, хусусан «1 Май» совхозида ёнилғи учун техник паспорт тўлғазилмайди. Ёнилғи-мойлаш материалларининг қолдиқлари тўкиб ташланмаяпти.

Ремонт ишлари ва техник хизмат кўрсатишнинг қониқарсиз ташкил этилганлиги туфайли ҳар йили колхоз ва совхозларда техник сабабларга кўра иш мавсуми мобайнида кўплаб машина-механизмлар бекор туриб қолмоқда. Ўтган йили шу сабабларга кўра 313,6 минг трактор-кун йўқотилди. Сирдарё областида техник сабабларга кўра тракторларнинг бекор туриши 75,2 минг трактор-кунни, Қашқадарё областида 66,6 минг трактор-кунни, Сурхондарё областида 39,8 минг трактор-кунни, Андижон областида 32,9 минг трактор-кунни, Тошкент областида 23,1 минг трактор-кунни ташкил этди.

Шу билан бир қаторда ўрим техникасини ўз вақтида тайёрлаш эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги туфайли чўзилиб кетаётир.

Ўрим-йиғим ишларининг бошланишига саноқли кунлар қолди. Қолган қисқа муддатда барча керакли техникани ремонтдан чиқаришга эришайлик. Машина-механизмларни малакали механизаторлар билан комплектлаш, ремонт сифатини назорат қилувчи комиссия фаолиятини активлаштириш, алмашув пунктларида агрегат ва комбайнлар узелларининг қўшимча запасини кўпайтириш лозим.

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 22 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун— областлар; иккинчи устун— бир кунда экилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	0,8	100,1
Сурхондарё	0,2	98,8
Қашқадарё	3,0	93,9
Бухоро	3,1	93,8
Наманган	4,0	92,1
Фарғона	5,8	82,1
Андижон	6,3	81,6
Навоий	4,3	76,2
Жиззах	7,8	71,7
Сирдарё	8,3	71,3
Самарқанд	7,8	71,0
Хоразм	6,4	47,1
ҚҚАССР	2,2	8,7
Республика бўйича:	4,6	76,8

Янгибозор район агросаноат бирлашмаси қошидаги кўкламги экиш ишларини назорат қилиб борувчи комиссия актив фаолият кўрсатмоқда. Комиссия аъзолари хўжаликларда тез-тез бўлиб, озуқа экинлари экишнинг боришини мунтазам назорат қилади. Зарур бўлса дала меҳнатчиларига яқиндан амалий ёрдамлар кўрсатади.

Суратда: (чапдан ўнгга) Янгибозор районидаги «Ўзбекистон» колхозининг комсомол ташкилоти секретари Отабек Қурбонбоев, шу хўжаликнинг озуқа етиштириш бригадаси бошлиғи, уруш ва меҳнат ветерани Раҳмон Раҳимов ҳамда район агросаноат бирлашмасининг бош агрономи Арслон Абдураҳмоновлар. Улар экилаётган уруғ сифатини кўздан кечиришмоқда.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

КОММУНИСТЛАР, ОЛҒА!

«...Жонажон Ватаним, токи ёш жоним узилмагунича газандаларни қиравераман, деб қасам ичаман.... Мени большевик деб ҳисоблашингизни илтимос қиламан...», «Мени ВКП(б) аъзолигига кандидатликка қабул қилишингизни сўрайман. Бўлғуси жангларда душманга нисбатан бешафқат бўлишга, сўнгги кучим ва нафасимгача, душман устидан тўла ғалаба қозонгунимизча жанг қилишга ваъда бераман». Бу Улуғ Ватан урушидаги қақшатқич жанглар ўртасида қисқа муддатли сукунат чоғида икки жангчи — Сергей Лукьянович Дегтяров билан Бобур Айтимбетовларнинг партияга қабул қилиш тўғрисидаги аризаларидан олинган сатрлардир. Мамлакат учун оғир дамларда улар ягона имтиёз — ўз ўртоқларини жасоратга, бўлажак Ғалаба йўлида фидойиликка илҳомлантириб, ҳужумга биринчи бўлиб отланиш учун коммунист бўлишга аҳд қилдилар.

Кишини тўлқинлантирувчи мазкур ҳужжатларнинг фотонусхалари, яна икки юздан ортиқ экспонатлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида очилган «Уруш, партия, ғалаба» кўргазмасининг негизини ташкил этади. Бу кўргазма Улуғ Ватан урушида фашизмни тор-мор этишни таъминлаган, совет халқига раҳбарлик қилиб, унинг куч-ғайратини йўналтириб турган куч — Коммунистик партия ҳақида ҳикоя қилади. Партия аъзоларининг учдан икки қисми уруш йилларида ҳаракатдаги армия сафларида бўлди. Ҳужжатлар қардош халқлар билан елкама-елка туриб фронтда қаҳрамонона жанг қилган, фронт ортидаги фидокорона меҳнати билан бахтиёр кун — 9 Майни яқинлаштирган Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашларининг ғалабага қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилади.

Уруш ветеранлари, совет Ўзбекистони пойтахтининг студент ёшлари кўргазмани биринчи бўлиб томоша қилдилар.

(ЎзТАГ).

СЎНМАС ЖАСОРАТ

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг Ҳарбий кенгаши 22 апрель куни Тошкентда уруш ва меҳнат ветеранлари учун қабул маросими ўтказди. Уларни округ қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-лейтенант Л. С. Шустко табриклади.

Қабул маросимида фашистлар Германиясини тор-мор қилиш ишига ветеранлар катта ҳисса қўшганликлари, уларнинг меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасида самарали иш олиб бораётганликлари таъкидлаб ўтилди.

Туркистон ҳарбий округининг ёш жангчилари шонли жанговар анъаналарни сабот билан кўпайтирамиз, совет халқининг тинч меҳнатини ҳушёрлик билан муҳофаза қиламиз, деб ветеранларга ваъда бердилар.

(ЎзТАГ).

МАРОКАШ ЎЗБЕКИСТОН НАМОЯНДАЛАРИНИ КУТИБ ОЛМОҚДА

РАБОТ, **20 апрель. ТАСС мухбири А. Дружинин хабар қилади:** Тошкент билан биродарлашган Марокаш шаҳрида Совет маданияти ҳафталиги ўтмоқда. Бу ерда ҳақли равишда халқ ижоди пойтахти деб аталадиган Марокашнинг ана шу кўҳна шаҳрида совет меҳмонлари — Ўзбекистон Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар жамияти делегациясини кенг қучоқ очиб кутиб олдилар. Юзлаб марокашликлар — жамоатчилик ва савдо-сотиқ доираларининг вакиллари, ёшлар, ишчилар, деҳқонлар Марокашнинг муниципиал кутубхонаси залида «Совет Ўзбекистони СССР халқларининг қардош оиласида» деган кўргазма очилишига йиғилдилар. Улар республика тарихи ҳақида, унинг совет халқи Улуғ Ватан урушида эришган ғалабаларига қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилувчи экспозициялар билан танишдилар.

Шаҳар маъмурлари Совет маданияти ҳафталигига бағишлаб Тошкент номли майдонни очдилар. Совет делегациясининг бошлиғи Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси, республика Фанлар академиясининг президенти Пўлат Ҳабибуллаев шаҳар муниципалитетига шу кундан хотира сифатида Тошкент шаҳар халқ депутатлари Советининг совғаси — китоблар тўпламини топширди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ВАСХНИЛ
Ўрта Осиё бўлимининг
ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лаборатория мудири, катта илмий ходим: товуқлар селекцияси;
лаборатория кичик илмий ходимлари: физиология, мол гўшти етиштириш технологияси ва гўшт сифати (2 ўрин).
Конкурс муддати — 4 майгача.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702145, Тошкент области, Оржоникидзе райони, «Красний Водопад» алоқа бўлими.

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доценти: нормал физиология;
кафедра катта ўқитувчиси: жисмоний тарбия;
кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия(4 ўрин);
кафедра ассистентлари: сил касалликлари (2).
Конкурс муддати — 4 майгача.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
АКУШЕРЛИК ВА ГИНЕКОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
клиник ординатурага
акушерлик ва гинекология ихтисоси бўйича (4 ўрин)
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар 18 майгача қабул қилинади.
Институт ётоқхона билан таъминламайди.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700124, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 132-«а» уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЯДРО ФИЗИКАСИ ИНСТИТУТИ
элементар заррачалар ва атом ядроси физикаси ихтисоси бўйича **катта илмий ходим**
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 4 майгача.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Улуғбек посёлкаси.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/IV да **Фидойилар,** 24/IV да **Жизель,** 25/IV да **Оловли фаришта,** 26/IV да **Хореография билим юрти ўқувчиларининг концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/IV да **Уғрини қароқчи урди,** 24/IV да **Келинлар қўзғолони,** 25/IV да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/IV да **Хотинимнинг эри,** 25/IV да **Узилган торлар,** 26/IV да **Тошболта ошиқ.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 23/IV дан **бошлаб фақат 10 кун. КУЛГИ КЕЧАСИ** (19.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Полимерлар химияси ва физикаси институти коллективи лаборатория мудири М. Иноятовга отаси

Жалил ИНОЯТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегияси Наманган область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инженери

Раҳим Юсупович ЮСУПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ТАРМОҚҚА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Давлатга 38 минг тонна гўшт, 78 минг тонна сут, 74 миллион дона тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб берилади.

(Қашқадарё области чорвадорларининг социалистик мажбуриятларидан).

Шу кунларда республиканинг барча меҳнаткашлари қатори қашқадарёлик илғор чорвадорлар ҳам зиммага олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажариш, мамлакат Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Аммо областнинг баъзи район хўжаликларида чорвачиликка муносабат кўнгилдагидай деб бўлмайди. Хўжаликларнинг раҳбарлари йил бошида кўп миқдорда гўшт, сут ва тухум етиштирамиз, дея баландпарвоз ваъдалар беришади-ю, ижросига келганда эса бир ерда депсиниб қолишади.

Гўшт тайёрлаш бўйича биринчи квартал плани Китоб районида 84,1 процентда, Ғузор районида 93,4 процентда қолиб кетди.

Область чорвадорлари эса сут тайёрлаш биринчи квартал планини бажара олишмади. Давлатга 15600 тонна ўрнига 9696 тонна сут топширилди, холос. Деҳқонобод районида биринчи кварталда давлатга сут сотиш планини аранг 27 процент, Косон районида 38,3 процент адо этганлигини қандай изоҳлаш мумкин?! Биринчи квартал сут тайёрлаш планлари 45—50 процентда қолиб кетган Ғузор, Баҳористон, Чироқчи районларида ҳам сусткашлик ҳамон давом этмоқда.

Аҳволнинг нега бундай ташвишлилиги ҳақида оғиз очгудек бўлсангиз, хўжалик ва районларнинг раҳбарлари «йил қуруқ келганди», «планлар мўлжалдагидан юқори» деган ҳар хил важ-карсон кўрсатишади. Аслида, бу баҳона бўлмайди. Агар қолоқлик сабаби чуқур таҳлил қилингудай бўлса, Қашқадарё области хўжаликларида чорвачиликка ҳануз юзаки муносабатда бўлинаётганлиги, чорва моллар зотини яхшилаш, подада соғин сигирлар салмоғини ошириш ва уларни ширали озуқалар билан боқишга жиддий эътибор берилмаётганлиги аён бўлади.

Ғузор районидаги Киров номли, «Дружба», Ленин номли совхозларда ана шундай манзарага дуч келамиз. Биз Киров номли совхознинг қорамолчилик фермасида бўлганимизда ноxуш воқеанинг устидан чиқдик. Нураб бораётган эски типдаги молхона қуруқчилик бўлишига қарамай, жуда ҳам ифлос. Охурларда қиёқ ва янтоқдан бўлак ҳеч қандай емиш йўқ.

Сут соғувчи Ойдин Худойбердиевадан:

— Сигирлардан қанчадан сут соғиб оляпсиз? — деб сўрасак, у:

— Кунига 2-2,5 килограммдан,— деб жавоб берди.

— Жуда оз-ку?

— Кўриб турибсиз, молларга ем-хашак йўқ, нушхўрт бериб турибмиз. Озуқа сифатсиз бўлгач, сут қаердан бўлсин?

Қорамоллар ўта ориқ, шунинг учун ҳам биринчи кварталда гўшт тайёрлаш плани 6 процентда, сут тайёрлаш плани эса 32 процентда қолиб кетди.

Косон районидаги Ленин номли, «Шарқ юлдузи», Ворошилов номли колхозлар гўшт тайёрлаш квартал планларини 18-20 процент, давлатга сут сотиш планини 24-34 процент уддалашган, холос. Қарши районидаги «Коммунизм» колхози, «Ленин йўли» совхози, Қамаши районидаги «Марксизм» колхози, Китоб районидаги «Шарқ юлдузи», Чироқчи районидаги Файзулла Хўжаев номли, Деҳқонобод районидаги «Кўкабулоқ», «Бошчарбоқ», Шаҳрисабз районидаги Карл Маркс номли, Киров номли, Яккабоғ районидаги «Коммунист» совхозларида ҳам гўшт ва сут маҳсулотлари тайёрлашга юзаки қаралаётганлиги учун план-топшириқлар бажарилмади.

Областда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашдаги нуқсонларга моллар зотини яхшиламаслик, зоотехника ва зооветеринария қоидаларига амал қилмаслик асосий сабаблардан биридир. Қорамолларнинг кўплаб қисир қолиш ҳоллари ҳам ишнинг белига тепаётир. Оқибатда бузоқ олиш плани бажарилмаяпти. Область хўжаликларида ўтган йили шу даврга нисбатан 1622 бош бузоқ кам олинганлигининг ўзи ҳам буни яққол кўрсатиб турибди. Ғузор районы бузоқ олишни 325 бош, Деҳқонобод районы 692 бош, Косон районы 354 бош, Қамаши районы 352 бош камайтириб юборганликларини қандай тушунмоқ керак?

Маълумки, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда озуқа асосий роль ўйнайди. Гўшт, сут ва тухум тайёрлаш планларининг бажарилмаслигини қишловга пухта ҳозирлик кўрилмаганлиги, етарли миқдорда ем-хашак жамғарилмаганлиги натижаси дея изоҳлаш мумкин. Шунга қарамай, бу йил ҳам баъзи хўжаликларда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш борасида қилинаётган ишлар талабга жавоб бермайди. Гарчи ўтган йилга нисбатан областда озуқа экинлари майдони 25-30 процент кўпайган бўлса-да, баҳорги экиш Шаҳрисабз, Китоб, Қамаши, Деҳқонобод, Нишон, Чироқчи, Яккабоғ районларида ҳалигача ниҳоясига етказилмади. Оқибатда областда бу зарбдор иш ниҳоятда чўзиляпти. Ҳозиргача 35879 гектар ўрнига 27723 гектарга беда, 6782 гектар ўрнига 4661 гектар ерга лавлаги экилган, холос.

Чорвачилик — ҳар бир колхоз ва совхознинг зарбдор тармоғи ҳисобланади. Бу ҳақда жуда кўп гапирилади. Энг асосийси — сўз ва иш бирлигини таъминламоқ зарур. Шундагина чорвачиликни юксалтирган ҳолда маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, зиммага олинган план ва мажбуриятларни сўзсиз бажаришга эришиш мумкин бўлади. Область партия, совет ташкилотлари ва агросаноат бирлашмаси раҳбарлари буни тўғри тушуниб, ишда бурилиш ясайдилар, тармоқнинг бир маромда юксалишини таъминлайдилар, деган умиддамиз.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«Фан» нашриёти қуйидаги китобларни рус тилида нашр этди:

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Ғўзага механизация йўли билан ишлов беришнинг истиқболли технологик усуллари. 140 бет. Баҳоси 90 тийин.

Тўпламда ғўзага ишлов беришда янги технология ва механизация воситаларидан фойдаланиш тўғрисида маълумотлар келтирилади.

Ю. ЭШОНҚУЛОВ. Ўзбек тилида мева номлари тарихига оид. 104 бет. Баҳоси 90 тийин.

Монографияда мева номлари тарихи ва этимологияси, уларнинг стилистик хусусиятлари, динамикаси ва эволюцияси баён қилинади.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Соғ тупроқ жинсларининг тузилиши ва инженер-геологик хусусиятлари. 118 бет. Баҳоси 85 тийин.

Турли генетик типдаги соғ тупроқ жинсларининг тузилиши ва хусусиятлари ушбу монографияда тушунтириб берилади.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Ўзбекистонда бадиий таржима тарихи. 176 бет. Баҳоси 1 сўм 70 тийин (ўзбек тилида).

Монографияда ўзбек совет таржима адабиётини тарихий ва эстетик планда ўрганиш борасидаги дастлабки тадқиқотлар баён этилган.

А. С. СОЛИХОВ. Озиқ-овқат саноати учун бўёқли ўсимликлар. 80 бет. Баҳоси 85 тийин.

Китобда озиқ-овқат саноатида ишлатиладиган бўёқли ва таркибида бўёқ моддалари бор Ўзбекистон ўсимликлар дунёси ҳақида гап боради.

И. СОЛИЕВ. От ва сифатнинг категориал семантикаси. 104 бет. Баҳоси 80 тийин.

Монография ўзбек тили воситасида инглиз тили материаллари асосида бажарилган тажрибалар билан таништиради.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда ҳаво бир оз булутли бўлади. Ёғингарчилик кутилмайди. Шарқий тоғли районларда момақалдироқ бўлиб, қисқа муддатли ёмғир ёғиши мумкин. Шарқдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Навоий областининг чўл районларида шамолнинг тезлиги 15—20 метрга етади, кечаси 11—16, кундузи 26—31, жанубда 30—35 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 13—15, кундузи 30 даражагача кўтарилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Мультфильмлар. 10.30 — «Биринчи Бастилия». Бадиий фильм. 11.35 — «Лениндан ўрганамиз». 12.05 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Онамларнинг мактаби». 16.40 — «Ҳунар техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади?». 17.10 — Концерт. 17.20 — Мактаб ўқувчиларининг икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали А. П. Белобородов билан учрашуви. 18.05 — «Расмларда қуёш акси бор». 18.20 — «Қўшиқ инсон билан қолади». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ишлар ва одамлар». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ғалаба стратегияси». 11-фильм. 1-қисм. 21.30 — «Время». 22.00 — Хоккей. ЧССР — Канада.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 — Француз тили. 11.05 — Уруш йиллари қўшиқлари. 11.35 — Физика. 12.05 — «Шахмат мактаби». 13.10 — Тарих. 14.10 — Совет тасвирий санъатида В. И. Ленин образи. 14.40 — Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига .15.25 — А. Блок ҳақида монолог. 16.25 — «Объектив». 16.55 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15— Ритмик гимнастика. 19.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 —«Ритм» операцияси». 1-кўрсатув. 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — Эстрада кўрсатуви.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «О, муҳаббат». Бадиий фильм. 11.30 — Математика. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — «Инсон боладикдан бошланади». 19.00 — «Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари ҳузурида». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Ер—бизнинг бойлигимиз». 22.25 — «Ўн учинчи раис». Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.40 МОСКВА-II. 18.20 — Телефильм. 18.30 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига .19.00 — Телефильм. 19.20 — Эстетика асослари. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ўқитувчи экрани. 20.50 — Телефильм. 21.30 МОСКВА-II

РАДИО

23 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — «Дўстлик байроғи». 11.15 — Болалар учун эшиттириш. 12.10 — «Транспорт ишчиси». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 15.40 — «Йўл хотиралари». 18.15 — «Ўроқ ва Болға иттифоқи манбалари». 18.30 — Болалар учун концерт. 18.40— Радиокомпозиция .19.25 — «Ёшлик». 20.50 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 21.10 — Концерт. 22.30 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.